

Engelommens Blad

1. Marts 1902.
No. 5. 13. Aarg.

INDHOLD

	Side		Side
Naturscene fra Yosemite Dalen i California (Billede) - - - - -	105	Vinteren i Norge 1812—13. (Af D. A. Overland) - - - - -	121
Jeg er Verdens Lys - - - - -	106	Ridser - - - - -	123
Hvad Fritænderne vil sætte istedetfor Bibelen	106	Allehaande - - - - -	124
Over det jordiske. (Digt af M. R. Ødegaard)	107	Holy, Holy, Holy, God Lord Almighty, (Music) - - - - -	125
De to Brødre - - - - -	108	Why do we study the Bible. (By Rev. F. E. Clark) - - - - -	126
Irrigation i Vesten (med Billede) - - - - -	112	Roosevelt on the Saloons - - - - -	126
Fire Stilling. (Af Jonas Dahl) - - - - -	113	Be kind to Mother - - - - -	127
Hvad vi ved om Planeten Mars. (Af E. S. Holden) - - - - -	115	Prudence Winterburn. (By Sara Doudney)	127
Den nyttigste Mand i New York - - - - -	117	Mary's Strange Ride - - - - -	130
Om Henrik Ibsen og hans Hustru - - - - -	118		

Fast Eiendom.

En liden eller stor Sum anbragt i Canada-Land er bedre end Guldminer og Olje-Brønde i Kansas.

Eller vil du ha Homestead i Canada, saa er der intet, som er til Ginder for dette.

Vil du ha nærmere Underretning om Landet, saa skriv til

CANADA LAND & COLONIZATION CO.,

424 Endcott Bldg., St. Paul, Minn.

Eller

B. B. HAUGAN,
FERGUS FALLS, MINNESOTA.

Uetop udkommet:

En Menneskeven.

Hans Peter Børresens Liv og Arbeide.

Uf K. B. Birkeland.

Bogen udgjør 200 Sider og har 12 vakre Billeder. En meget interessant Skildring af denne store og merkelige Mand. Bør læses af unge og gamle. Koster 50 Cents i Omflag; indb. 75 Cents. Send Bestillinger til

Ungdommens Ven,

283 Cedar Avenue, Minneapolis, Minn.

Et merkeligt Dokument

er

Hans Nilsen Hauges Testamente til sine Venner.

Hvis du ikke har dette Testamente, vil du finde det i en liden Bog, som vi har for Salg:

„Hauges Liv og Virksomhed.“

Hauges Testamente er her trykt efter Originalen og er egte.

Bogen er 92 Sider og indeholder en kort Beskrivelse af Hauges Liv og Arbeide; derhos vil du finde et prægtigt Billede af Hauge, Billeder af Hauges Fødested, Ekers Papirmølle, Gaarden Bredtvedt, hvor Hauge døde, gamle Ekers Kirke, hvor du kan se Hauges Gravstøtte og det betjente Tidemanns „Haugianerne“.

Bogen er indbunden i Papbind og sælges nu for den billige Pris **25 Cents** af.....

Ungdommens Ven,

283 Cedar Avenue, Minneapolis.

„U. U.“ Trykkeri

anbefales til Udførelse af al Slags

Bogtrykkerarbeide

saavel i det engelske som i det norske Sprog baade smagfuldt, hurtigt og billigt.

Overslag for Trykning af Bøger, Blade og al Slags Job-Trykning tilstilles gratis paa Forlangende.

Ungdommens Vens Trykkeri

283 Cedar Avenue,

MINNEAPOLIS, - - MINN.

H. O. JUVE,

Den eneste norske Marmorhugger i Minneapolis, som eier eget Værksted.

Handler med amerikansk og italiensk Marmor og Granit Monumenter, Gravstene, Tablets, Posts, Etc., Etc.

Vi har ogsaa paa Lager den bekjendte RØD WISCONSIN GRANIT, den fineste og mest solide Granit som findes.

Ordres fra Landet ekspederes prompt med største Nøiagtighed. Skriv efter Priser.

714 Cedar Ave., Minneapolis, Minn.

IVER C. J. WIIG, M. D.

Scandinavisk Læge.

Hours: 10 to 12 A. M. 2 to 4 P. M. Evenings. Sundays: 2:30 to 3:30.

Office, Corner Bloomington and Franklin Aves. Phones, N. W. 151 S. T. C. 1162.

Residence, 824 16th Avenue South. Phone, Twin City 1489.

Julius Holm,

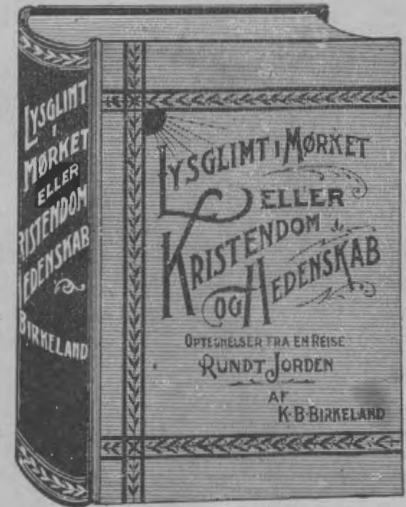
Portræt og Landskabsmaler.

Alterbilleder en Specialitet.

Studio: 1339 Franklin Ave., Minneapolis. 192m bf02

En Reise rundt Jorden

for \$2.50 og „Ungdommens Ven“ frit for et Aar.

„Lysglimt i Mørket“ er Navnet paa den store og rigt illustrerede Bog, som Pastor Birkeland skrev om sin Reise rundt Jorden. Den er overmaade kvikt skrevet. Indeholder over 600 store Sider. Den koster \$2.50. Ved snart at indsende denne Sum, faar man Bogen portofrit tilsendt, og saa faar man „Ungdommens Ven“ frit for et Aar. Benyt Anledningen snart. Dette Tilbud gjælder alle, som læser det. Skulde nogen staa i Gjæld til Bladet, maa den først betales.

Børresens Liv og Arbeide,

vakkert indbunden, koster 75 Cents; men ved at betale \$1.00 for „Ungdommens Ven“ for dette Aar, faar man Bogen for 50 Cts. 3 Omflag koster den 50 Cents; men sammen med „Ungdommens Ven“ kan den faaes for 35 Cents.

Hos Jesus i Bonnens Skole.

Uf Andrew Murray.

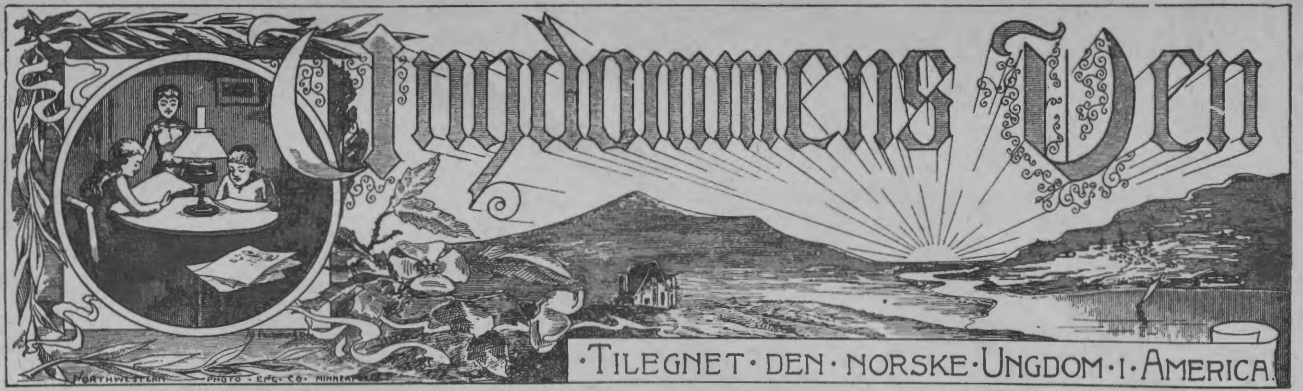
Fra Engelsk ved B. W. Hagen.

Indeholder en kort Biografi af Forfatteren samt hans Billeder. Indeholder ialt 81 Leksjer eller korte Afhandlinger om Bønner.

Andrew Murray er en af de mest læste religiøse Forfattere i det engelske Sprog. Har i mange Aar været Missionær i Syd Afrika.

Bogen er paa 280 Sider. Trykt paa godt Papir og meget vakkert indbunden. Har været solgt for 75 Cents. Kan nu faaes for en ny Helaarsabonnement paa „Ungdommens Ven“.

Tilenummeret frit til alle nye Abbonnenter.

No. 5.

Minneapolis, Minn., 1ste Marts 1902.

13. Aarg.

Naturscene i Yosemite Dalen, California.

Jeg er Verdens Lys.

Bliv Lys! — disse to Ord staar paa Bibelen's første Blad, og de var de første Ord, vi hører af Guds Mund. De gaar som den røde Traad gennem alle Bibelen's Blade og Bøger, og naar vi lærer at forstaa disse to smaa Ord i al deres Dybde og Sjøthed, da vil vi skjønne, at de fortæller os om al Guds Gjerning fra Skabelsens Begyndelse til den Dag idag. Lyset er Betingelsen for alt Liv paa Jorden, men Gud alene er Kilden og Ophævet til alt Lys; han er selv det evige Lys og det evige Liv og udenfor ham er der kun Død og Mørke. Hvis Gud tog sit Ord tilbage, hvis Lyset sluknede og Solen blev borte, da vilde alt Liv paa Jorden visne og dø.

Lyset og Solen kommer med Lykke og Glæde til Jorden. De gamle hedenske Folkslag tilbad Solen som en Gud; til alle Verdens Lænder har Digtere sunget sine skjønneste Sange om den varme, lysende Sol og den smilende Sommer. Alt, som lever og aander, higer og længter mod Vaarens og Sommerens Sol; saalænge der har været unge, bankende Hjerter i Verden, saalænge Kjærlighedens og Venkæbets hellige Ild har brændt i Menneskenes Bryst, saalænge har Solen været elsket og tilbedt; saalænge der har været Vinter og Mørke paa Jorden, saalænge der har været Sygdom og Lidelse, Fatigdom og Nød, Svig og Sorg i Verden, saalænge har der ogsaa været dem, der har sukket og speidet mod Solens Lys og Dagens Komme.

Men mod Syndens Nød, mod Syndens og Dødens mørke Nat hjælper ikke denne Sol og dette Lys, som bort jordiske Døse fer. Vi kan gaa midt i Solens Glans, midt i Sommerens skinnende Herlighed, og vi føler det dog, som om vi stod i en hælgrødt, ravnfort Høstnat. Vi ser ikke Fodsbredden for os, og der blinker ikke en eneste Haabets Stjerne paa Himlen. Sorgen knuger bort Hjerter og lammer vor Tunge. Jorden er — trods al sin Skjønhed — øde og tom, vore Brødre blir fremmede og ligegyldige for os — thi den sande Kjærlighed er død paa Jorden —, og Hjertet fryser til Is i Verdens Kulde. Vi raaber vor Nød ud i Natten og Mørket; men der er ingen, som svarer, og ingen, som kan hjælpe; Natten blir bare dobbelt mørk og Livet dobbelt saa tungt at leve.

Da kommer Jesus; han kommer fra Gud, og Himlens Klarhed skinner om ham. Da falder der Lys over vor Sti, Lys og Varme over bort Liv. Hans Kjærlighed og Naade er den rette og sande Sol, som aldrig gaar ned. Naar han kommer til os, da blir Natten til Dag, Mørket til Lys og Sorgen til Glæde.

Hans selvfornektende og opofrende Kjærlighed, denne Kjærlighed, som drev ham, Guds evige og hellige Søn, ind i Døden paa Forbandelsens Træ for Synderes Skyld — denne Kjærlighed uden Maal og Grænser, det er Himlens og Guds Lys over bort Liv. Og i Lyset fra denne Kjærlighed falder der et Forklarelsens Skin over Liv og Død, over Grav og Evighed. Han giver os Svar paa alle Spørgsmaal, Løsning paa alle Gaader.

Det har været med os, som med den blindfødte i Dagens Evangelium. Vi er af Naturen blinde for Gud og Guds Vilje. Vi har været holdt fangne under Syndens og Dødens Trældom. Vi har siddet i et mørkt Fængsel, og Døet er blændet af Fængslets bestandige Mørke. Jesus rører ved bort Døet, og vi blir atter seende.

Men naar det er saa, at hans Kjærlighed har belyst bort Liv og varmet bort Hjerter, da hør det os at bære Lyset videre ud i Verden. Som Lysbud skal vi gaa ud i den mørke Verden, og hvor vi gaar, maa Jesu Kjærlighed følge med os som en skinnende og varmende Lysstråbe; som han maa vi strø Solskin og Lykke omkring os, overalt hvor vi gaar frem gennem Livet.

Og naar saa en Afteld Dagens Sol for sidste Gang gaar ned over bort Liv, naar Dødens Skygger sænker sig over os, og vi skal vandre gennem Dødens og Gravens mørke Dal, da vil han, som er Livets Herre, tage os ved Haanden og føre os frem til Evighedens lyse Strande, hvor Solen aldrig gaar ned, hvor der aldrig er Vinter og Mørke, aldrig Taarer og Graad, aldrig Sorg og Savn.

Hvad Kritikerne vil sætte istedetfor Bibelen.

En Tid siden stillede Bladet „Boston Investigator“, som har stor Udbredelse blandt Kritikerne, følgende Spørgsmaal til endel af sine Abonnenter: „Hvad vilde De sætte istedetfor Bibelen som en moralsk Veileder?“ De følgende Svar er de mest interessante og repræsentative af de, som blev modtaget:

„Vor Retfærdighedsanskuelse skulde være vor moralske Veileder.“

„Hvis vi trænger noget istedetfor Bibelen, lad det være „Leaves of Grass“ af Walt Whitman.“

„Sæt Videnskabens Værdomme istedet.“

„Oplysning.“

„Sund Fornuft.“

„Udbælg fra gamle og moderne Skikke, hvad den danske Tanke bifalder.“

„Lad os saa det bedste af Zoroaster, Buddha, Homer, Benoit og Jesus.“

„Hjerner.“

„Forstand og Erfaring.“

„En videnskabelig Encyclopædi, samlet af Mænd som Huxley og Spencer.“

Andre Blade gjør træffende Kommentar til disse Svar. Et Blad, som udgives af Universalisterne, og som ofte har adskillig at klandre paa Bibelen, finder dog, at Kritikerne's „moraliske Veiledere“ er daarligere Veiledere, og at det er paatide, man spørger: hvor bærer det hen?

„Hvad Kritikerne end siger, saa maa den store Mængde af Menneskeheden have nogle ligefremme, direkte og særskilte moralske Lovregler. Uden Overtro (paa Bibelen) maa vi paastaa, at i hele Literaturen eller Livet er der intet, der i sig selv, Enfoldighed og i sin store Almindelighed kan sammenlignes med de ti Bud Ord og

Bjergprædikenen. Du skal ikke slaa ihjel, ikke stjele, lyve, bedrive Gør eller begjære, er Ting, som enhver Mand med almindelig Forstand vil fatte. Og den gyldne Regel kan forstaaes af et Barn, og Biskanden kan ikke forbedre den . . . Vi behøver bare at sammenligne disse Svar af Bibelens Kritikere med Budene og Bjergprædikenen for at se, hvor umaadelig overlegne sine Kritikere er Bibelens Forfattere i moralsk Dybde, Mennefselighed, Simpelt, Ligefremhed og Storflagenhed."

Stod sig godt i Prøven.

Vi har hørt flere Mænd, som er Menighedslemmer, siqe, at de tror ikke stort paa Hedningemission. De saakaldte ombvendte paa Missionsmarken er kun „Madkristne"; de er blet kristne for Bindings og Jordels Skyld. Om disse Mænd har læst Efterretningerne fra Kina i det sidste, har de havt Anledning til at forandre sin Mening. Missionsærer, som nu er vendt tilbage til sine Stationer, blev paa mange Steder høiligen forundret ved at finde, hvor mandigt og standhaftigt de indspjete kristne havde trodset Forsølgelse og grusom Død, ja, lidt en grusom Død for Kristi Navns Skyld. Tusender af kristne Kinesere har de sidste to Aar været Gud og Kristenheden til stor Ære, og godt vilde det være, om mange af vore Menighedsmedlemmer kunde faa mere af den Tro og Kjærlighed til Gud, som de saakaldte „Madkristne" eller „Misikristne" har vist sig at eie.

„Papa og Mama er her!"

En Abonent i Chicago skriver følgende:

„Vær ikke ræd, for Mama og Papa er her!"

Det var paa en Julefest i en norsk lutherisk Kirke her i Chicago, jeg hørte dette Udraab.

Der var tre store deilige Juletræer, og hvert Træ var pyntet med en hel Del Stas og ikke at forglemme med en Overflødighed af smaa Lys. Det hele tog sig ualmindelig godt ud og Børnene kunde vist ikke se sig mæt paa det altsammen.

Men med engang blev der en Forstyrrelse i Børneflokken, og forfækket saa vi et af Træerne brænde nok saa lystigt i Toppen.

Det saa noget farligt ud for et Par Minuter og da var det, at jeg hørte det Udraab:

„Vær ikke ræd, for Papa og Mama er her!"

O, hvor det slog mig underligt! Her behøvede ikke Barnet at være bange; thi dets Fader og Moder var tilstede og var som et trygt Værn. Hvor meget mere trygge skulde ikke vi, den himmelske og almægtige Faders Børn, være, tænkte jeg, for han har ogsaa sagt til sine Børn: sel jeg er med eder alle Dage indtil Verdens Ende. Ederes Hjertes forfærde sig ikke og frygte sig ikke, og, end ikke en Spurb falder til Jorden uden Gud vil det.

Over det jordiske.

Af M. K. Deegaard for „U. V."

Jeg aner tidt saa nøie,
Snart lukkes skal mit Øie
I Dødens sidste Blund,
Og glad jeg vil ombytte
Min Dod i jordisk Hytte —
Velkommen salig Stund!

Paa fjerne Strand mig venter,
Naar Englens mig henter,
Et herligere Hjem.
Ei mere Suk og Klage
Skal fygge mine Dage,
Naar jeg er naaet frem.

Derfor jeg freidig stebner,
Trods alle Satans Ebner,
Mod hisset lyse Strand,
Og tager Morg'nens Binger,
Forlader alt, som tvinger,
Og flyr mod Himlens Land.

Hvad gavner mig vel Guldet,
Som graves op af Muldet?
Ei Hjertero det gir.
Og naar jeg herfra drager,
Af det jeg intet tager —
Fra Dommen det ei frir.

Den største Skat paa Jorden,
Som mig til Del er vorden,
Er Jesu Kjærlighed.
Min Næstes Nag at bære
Og give Herren Ære —
Det er min Salighed.

Lad gaa al jordisk Dyffel
Det er kun daarlig Smykke
For den, som bort skal gaa.
Alt længe har jeg tøvet
Og glædet mig i Sivbet —
Ei Dyffen kunde naa.

Mit frie Slot jeg bygger
Høit over Jordens Skygger,
Og skuer med Foragt
Paa alt, som Sindet fængsler
Og stænger mine Længsler —
Bestjæler Mandens Magt.

Der er to Slags foldede Hænder, nemlig de, som ligger tomme i Skjødet, og de, som ligger paa et fuldført Arbeide.

De to Brødre.

(Fortsættelse).

Smidlertid fortsatte de to sin Vej ganske rolig; Willy holdt Evelyn i Gaanden som sædvanlig og passerede muntert med ham hele Tiden. Da de kom tilbage fra Sundehusene, gik de forbi Porten, der førte ind i Parken. Ikke langt borte saa de Johnny Cave komme langsomt gaaende. Han gik med høiet Hoved og bemærkede dem ikke.

„Na, Evelyn, der er Johnny! Maa jeg løbe hen og spørge ham, hvorledes det er med hans Mor?“

„Nei, han vil straks have indhentet os, og da kan du tale til ham.“

Johnny kom flentrende paa sin sædvanlige træge Maade og saa mere sjustet og smudsig ud end nogen sinde.

„Hvorledes er det med din Mor iaften, min Gut!“ sagde Evelyn, idet han gik forbi dem,

Gutten kastede skjæve Blikke hen paa ham; han havde ikke været vant til at høre Sir Evelyn Alliston omtalt i de mildeste Udtryk af Faren og hans lovløse Kamerater og betragtede ham omtrent som sin naturlige Fiende.

„Det nytter ikke at spørge om det nu,“ mumlede han; „hun er borte.“

„Mener du død?“ udbrød Sir Evelyn rystet.

„Ja, død,“ svarede han, og Taarerne rullede langsomt nedad hans Kinder; „og Naboerne har været der og lagt et hvidt Dagen over hende, og de siger, hun vil ikke tale til mig mere, nei, aldrig mere; og Far er reist!“ og han overbæledes ganske af sin Sorg og brast i Graad. Willy var næsten ligesaa betaget.

„Stakkels Barn!“ sagde Sir Evelyn, idet han aabnede Porten. „Kom med os op i Huset nu og saa noget at spise og bliv der en Stund, hvis du har Vist.“

Johnny adlød, skjønt lidt tvilraadig; men Willys Nærværelse syntes at give ham Mod. De gik videre, og da de kom til Huset, bad Evelyn Johnny vente, mens han tog Willy med sig og gik for at opsoge Mrs. Humphreys. Han fortalte hende, at de havde talt med ham, og at hans Mor var død.

„Stakkels lille Knøs! Jeg vil selv tage mig af ham, Mr. Evelyn; jeg tør sige, han ikke har faaet stort at spise idag,“ og den venlige Sjæl ilede bort. Willy følte sig meget lykkelig tilmode nu.

„Hvor morsomt det er at høre hende kalde dig „Mr. Evelyn“,“ sagde Willy, da de gik gennem Hallen sammen; „der er ingen anden, der gjør det, er der?“

„Nei, jeg formoder ikke det,“ svarede Evelyn leende; „men du skal vide, gamle Mrs. Humphreys var her, før jeg blev født, saa hun betragter mig ganske som sit eget Barn og skjænder dygtig paa mig, naar hun tror, jeg ikke er forsigtig nok om mig selv. Hun var Gusholderske her, da min Mor kom hertil som Brud.“

„Jeg har ofte hørt hende tale om din Mor, Evelyn; hun var saa vakker; var hun ikke?“

„Jo, det var hun,“ svarede han takkefuld. Hans elskede Mor stod endnu for hans Erindring som Indbegrebet af alt, hvad der er skjønt og elskeligt hos Kvinden.

„Har du aldrig seet hendes Portræt, Willy? Kom: denne Vej, saa vil jeg vise dig det.“

De gik ovenpaa og hen gennem en lang Korridor, hvor Willy aldrig havde været før, og tilsidst traadte de ind i et lidet, men overordentlig smukt Værelse. Binduerne vendte ud til Parken og den søndre Terrasse, men alle Møbler var tildækket. Det saa ud, som om det ikke havde været benyttet paa lang Tid. Aftensolens Straaler strømmede ind i Værelset netop nu, og Evelyn trak et Gardin tilside fra et stort Billede, der hang ligeoverfor dem. Willy var aandeløs af ærefrygtfuld Beundring. Ja, der var hun — den smukke Lady Maude, om hvem han saa ofte havde hørt Tale! De smilende mørke Øine syntes at se ned paa ham med et mildt og kjærligt Udtryk, Læberne var adskilt som for at tale; de meislede Træk var rene og skjønne, som om de var malt Dagen før, og den Atlafesdragt, hun var iført, ligesaa glinsende og frisk som nogen sinde. Evelyn stod aldeles hensunken i Beskuelsen af Billedet. Det var sjelden, han kunde overtale sig til at betragte denne yndige. Skikkelse, der saa levende tilbagekaldte i hans Erindring de Dage, da hun havde været alt for ham.

„Na Mor!“ udbrød han uvilkaarlig, kastede sig ned paa den nærmeste Stol og skjulte Ansigtet i Hænderne. Willy saa forbausset paa ham; han havde ikke tænkt sig dette og var halvt bange.

„Evelyn,“ hvissede han og gik hen til ham, „jeg er saa bedrøbet over, at jeg bad om at komme herind!“ og han forsøgte halvt frygtfuldt at drage hans Hænder bort fra Ansigtet. „Se op igjen, Evelyn!“

Sir Evelyn hævede Hovedet, og Willy sprang i hans Arme og kjærtegnede ham, som om han længtede efter at kunne trøste ham.

„Mit kjære Barn,“ sagde Evelyn tilsidst, „du behøver ikke at være bedrøbet. Jeg er glad over at have taget dig herind. Du er min lille Trøster nu, ved du,“ tilføjede han kjærlig.

„Er jeg til lidt Trøst for dig?“ udbrød Barnet og slog Armene om hans Hals. „Jeg holder mere af dig end nogen anden i hele Verden, Evelyn, men jeg troede ikke, jeg kunde være til nogen Skygge for dig; jeg har ofte ønsket, at jeg var ældre, forat jeg kunde det.“

„Nei, min Gut, jeg ønsker dig ikke det allermindste anderledes!“ og atter saa han op paa den skjønne, statelige unge Mor, der altid vilde blive ung for ham.

„Nea synes, du er saa lig hende,“ sagde Willy efter en Pause, under hvilken han halvt ubevidst havde studeret Evelyns Profil og sammenlignet de to Ansigter, af hvilke det ene var ligesaa fuldkomment i hans Øine som det andet: „oo hun var ogsaa saa god, var hun ikke?“

„Jo, det var hun isandhed! Na,“ tilføjede han som

for sig selv, „hvis hun havde levet, havde jeg kanske været et bedre Menneske; men det er altsammen forbi nu!“

„Men kjære Evelyn,“ udbrød Willy med Znderlighed, „tænk paa, hvor hun er nu, og hvor gjerne hun vilde, at du ogsaa skulde komme der! Na, jeg er saa glad ved at vide, at hun elskede Jesus!“ og han foldede sine smaa Hænder og trak Veiret dybt, idet han talte.

„Hvorfor det, Willy?“ spurgte hans Bror og morede sig halvt over hans uskyldige Znderlighed.

„Fordi,“ sagde han nglende og frugtstomt, „fordi jeg kanske engang skal faa se hende, og jeg er vis paa, hun ogsaa ønskede, at du skulde elske Jesus; gjorde hun ikke, Evelyn.“

Evelyn taug. Willys Ansigt var skjult; han var næsten bange, at han var gaaet forbi, men hans Brors venlige Hjærtegn beroligede ham. Det var første Gang, han havde sagt saameget; men det var ikke første Gang, hans barnlige Ord paa en forunderlig Maade var gaaet hans Bror til Hjerte. Dette simple Spørgsmaal havde berørt en Streng inden i ham, der aldrig mere fuldstændig blev bragt til Tausshed.

Sjette Kapitel.

Maanederne gik, og Julen kom med al sin Festlighed og Glæde. Allijon var atter fuld af Gjester; den hele Række af Selskabsværelser atter aaben. Willy var opfyldt af Forbauselse over, hvad han saa; han havde ikke gjort sig Tænde om noget saa storartet som den næsten fyrstelige Gjestfrihed i hans engelske Hjem. Blandt Gjesterne var Lord og Lady Discombe, eller — som de efter Farens Død kaldtes — Lord og Lady Rhythesdale. Deres to Døtre var med dem — Lady Constance og Lady Ida Discombe, smukke og muntre unge Damer paa atten og nitten Aar. Den ældste Søn var udenlands det Aar, og den yngste, Ahlmer, med sit Regiment i Indien. Willy havde ikke seet nogen af dem før; men han og hans „Tante“, som Lady Rhythesdale fik ham til at kalde sig, skjønt der intetsomhelst Slegtsskab var mellem dem, blev snart intime Venner. Hun følte sig tiltrukket af hans uskyldige barnlige Digefremhed, og han paa sin Side følte sig ligesaa tiltalt af hendes blide Ynde og Værdighed. Den slet skjulte Ubvilje, Lady Cairne nærede for hende, forsøgedes herved. Det var ikke til at holde ud, sagde hun, at være Vidne til saadant Væsen, som der blev gjort af Willy. Smidlertid vilde nok baade hun og Evelyn en Dag faa se Resultatet af at forkjæle ham saaledes.

Juleaften var der et stort Middagselskab, saa det var næsten en Tidprøve for Willy til Desferten at skulle gaa ganske alene ind i det straalende oplyste Værelse, der var opfyldt af næsten lutter fremmede. Han gik lige hen til Evelyn og stod ved hans Side og iagttog det blændende Syn. Glitringen af Sølv- og Glastøjet, de skjønne Dribhusblomster og Frugter, den pragtfulde Bordopsats, de glimrende Dragter og straalende Ansigter rundt om Bor-

det dannede tilfammen et egte engelsk Julebillede. Fra sin fjerneste Plads smilede og nikkede Lady Rhythesdale til ham. Grace Eversley fik ham hen til sig et Dieblis, og Mr. Wyndham, som før har været nævnt, og som ganske havde bundet Willys Hjerte ved at arbejde et lidet Skib til ham, der virkelig kunde seile, greb derpaa fat i ham. Men tilsidst kom han stilsærdig tilbage til Evelyn, som om det var det Sted, hvor han allerhelst vilde være.

„Hvor vidunderlig lig han bliver sin Mor,“ bemærkede Presten Randolph, der sad i Nærheden af Sir Evelyn. „Hvor godt jeg husker hende. Jeg tænker, Willy forekommer Dem mere som Deres eget Barn end som Deres Bror; gjør han ikke, Sir Evelyn?“ tilføjede han smilende.

„Jo, jeg kalder ham ofte 'mit Barn',“ svarede han og saa kjærlig ned paa ham. „Jeg forskjærer Dem, at jeg føler mig næsten som en Patriark ved Siden af ham.“

Da Willy var virkelig et Barn, enhver ældre Bror havde Grund til at være stolt af; der var ogsaa i dette Dieblis en frisk Farve paa hans Kind og en usædvanlig Glans i hans Øine, og den Fløielsdragt, han bar, fremhævede til Fuldkommenhed hans fine Ansigtstræk og gyldne Haar. Hans hele Udseende den Aften, som han stod der omsluttet af Sir Evelyns Arm, trak mange Øine til den Ende af Bordet. De to dannede tilfammen et Billede, som længe erindredes af mange af disse Julegjester.

Efter Middagen trak Damerne sig snart tilbage. Evelyn stod og holdt Døren aaben for dem, og da Willy skulde gaa ud sidst, hvistfede han: „Godnat, Evelyn; jeg faar dig vel ikke mere at se i aften?“

Sir Evelyn saa paa Uhret over Kaminen.

„Ja, det er jo næsten din Tid nu; men da det er Juleaften, kan du faa Lob til at være længer oppe — til jeg siger dig til,“ tilføjede han smilende og kneb ham i Kindet; „er du tilfreds med det, hvad?“

Hvor glad han blev! og han sprang fornøjet ind i Salen. Da han en Stund efter stod ved Siden af Lady Rhythesdale og betragtede et Armbaand, som indeholdt et Miniaturbillede af hendes lyslokkede Gut Ahlmer, kom Lady Cairne farende ind i Værelset.

„Naa Willy, det er over din Sengetid, skynd dig og gaa straks!“

„Na, Tante Cairne,“ udbrød han glad, „Evelyn siger, jeg maa være længer oppe i aften. Er det ikke snilt af ham?“

Lady Cairne mumlede noget om „absurd Eftergivenesshed“, idet hun vendte sig bort.

Da Willy næste Morgen kom ned til Frokosten, ventede tre Julegaver ham — en smuk liden Græblinghund fra Grace Eversley, med det eneste Ord „Mop“ indgraveret paa Halskæden; en Skrivepult med Sølvbeslag og hans Forhogstaver paa Udsiden fra Lady Rhythesdale, og fra Evelyn en Bog fuld af Illustrationer og indeholdende Reisebeskrivelser. Willy straalende af Genrykkelse og

kunde neppe løsrive sig fra sine nye Skatte for at gaa med tilbords.

Med Ugens Ende forlod alle Gjesterne Alliston med Undtagelse af Mr. Wyndham. Nogle Dage senere satte det i med sterk Kulde, og den store Dam i Parken frøs til. Skøtelsøbning kom naturligvis straks igang; og Willy, der netop holdt paa at modtage sin første Lektion deri af Evelyne, morede sig kostelig. Det var en herlig Dag; Fsen var fuld af Skøtelsøbere og Tilskuere. Lady Cairne og Laura var fraværende i et Besøg. Sir Evelyne med sin Ven Harry Wyndham og Willy var netop gaaet hen igjen paa Fsen efter Lunch, og Willy havde just faaet sine Skøtler paa og skulde til at forsøge sig paa dem, da han tilfældigvis stak Haanden i Lommen og fik fat paa en Willet, som Evelyne havde givet ham den foregaaende Dag og bedet ham levere til Presten Randolph. Han havde ganske glemt den og var meget fortvilet over det, for hans Bror havde flere Gange bebrejdet ham hans Efterladenhed i Smaating og havde sagt ham, at næste Gang, han forsaa sig heri, kunde han ikke lade det gaa ustraffet. Et Øieblik følte han sig fristet til at sende en Tjener hen til Prestegaarden med den og ikke sige noget om det; men hans Samvittighed kunde ikke tillade ham dette. Han gik lige hen til Evelyne.

„Evelyne,“ sagde han forknytt, „jeg har ganske glemt den Willet til Presten Randolph, som du gav mig igaar; jeg er saa bedrøvet over det!“

„Na Willy, det var meget ligegyldigt! Hvorledes kunde du vide, af hvor stor Vigtighed den var?“

„Jeg er saa bedrøvet,“ gjentog han med Taarer i Øinene.

„Det samme er jeg, for du huffer vist, hvad jeg sagde sidste Gang. Det gjør mig meget ondt at maatte gjenneføre det netop nu; men du maa lære at blive mere paalidelig, saa nu skal du selv bringe Willetten til Prestegaarden og saa gaa til dit eget Værelse og blive der istedenfor at komme herved igjen.“

Stakkels Willy! dette var en haard Straf, forekom det ham. Han havde moret sig saa ubeskrivelig ved sin Skøtelsøbning, at det var haardt at maatte opgive den nu. Han sagde imidlertid intet, men bad George, en af Tjenerne, som specielt havde at opvarte ham, om at tage Skøtterne af ham igjen. George saa forbausset ud; han var sin lille Herre inderlig hengiven, og da han følte en Taare falde paa sin Haand, mens han løste op Remmen, kunde han ikke lade være at tænke i sit stille Sind, at hvis det var Sir Evelyne, der havde spoleret hans Fornøjelse paa denne Maade, var det grusomt af ham. Men Sir Evelyne var ligesaa bedrøvet selv, hvis George bare havde vidst det. Willys øieblikkelige, skjønt frygtomme Tilstaaelse af sin Feil havde rørt ham i høi Grad og isærdeleshed den Maade, hvorpaa han havde taget sin Skuffelse — ingen Brantenhed, ingen Surmulen, ingen brede Blikke; og i sit stille Sind ønskede han, at han kunde have taget sit Ord tilbage. Han kunde ikke lade være at iagttage ham lidt; han gjettede maaffe, hvorfor hans

Gaand for saa hurtig henover Øinene, og hvorfor hans Hoved var saa dybt bøiet. Langsomt og sørgmodig begav han sig paa Veien til Prestegaarden, levede Willetten og gik tilbage igjen. Han mødte ingen og gik lige op paa sit Værelse. En flammende Ild brændte der som sædvanlig, og der var varmt og hyggeligt; men da han stod ved Vinduet og saa ud over den smukke Vinterhimmel og Marken, der funkede, som om den var overfaaet med Diamanter, og i det fjerne skintede Dammen med sin travle Sværm, hvis Muntre Latter og Raab han svagt kunde høre, følte han sig mere uheldig end nogen sinde. Der var imidlertid ingensomhelst Følelse af Brede mod Evelyne i hans Sind. Han vidste, han havde handlet retfærdig i, hvad han havde gjort, og Retfærdighed er alt for et Barn. Han tog en Bog og forsøgte at more sig med den, men kunde ingensomhelst Interesse fatte for, hvad han læste. Eftermiddagen var ubeskrivelig lang. Willy vidste ikke, hvor fuldstændig hans Brors Fornøjelse ogsaa var bleven spoleret — hvorledes de ufriwillige barnlige Taarer ved den tilsyneladende haarde Dom var gaaet ham til Hjerte.

Da det blev for mørkt til at se ud længer, satte Willy sig ned paa Kaminteppet, støttede Hovedet mod Lænestolen og faldt isøvn. Han vaagnede tilsidst ved, at Stuepigen kom ind for at lukke Vinduerne og se til Kaminen. Saa snart hun havde forladt Værelset, hørte han Evelyne komme ind i sit Paaklædningsværelse; men han vidste, at det ikke endnu kunde være for at klæde sig om til Middag. Hvor han lyttede efter enhver Lyd! Til sidst aabnede Evelyne Døren, kom lige hen til ham og lagde Armen om hans Skuldre, og — uden at sige et Ord — hørte han sig ned og kysede ham. Derpaa satte han sig ned ved Kaminen hos ham og trak ham ind til sig.

„Jeg kan ikke sige dig, mit kjære Barn, hvor bedrøvet jeg er over, at dette hændte netop idag; men jeg tænker, du forstaar, at hvad jeg gjorde kun var ret og billigt, efter hvad jeg havde sagt dig forrige Gang.“

„Ja, jeg ved det,“ sagde Willy grædende, „jeg er saa bedrøvet over det, og jeg har været saa bange for, at du skulde være frygtelig vred paa mig“; og han lagde Hovedet ned paa Brorens Skulder.

„Nei, jeg var ikke vred længer, da jeg saa, hvorledes du tog, hvad jeg sagde, og isærdeleshed efterat du af dig selv havde sagt mig det. Jeg møder altid Tilstaaelse halvveis, ved du, skjønt det ikke borttager al Straf; og uagtet denne Glemsheds ikke er som mange andre Feil, maa den overvindes. Det bringer ofte saamange ubehagelige, ja endog skjæbnevangre Følger med sig, hvis den ikke hemmes itide.“

Nort efter Lød Gongonen, og han gik tilbage til sit Værelse og tog Willy med sig som sædvanlig. Han fulgte ham straalende og lykkelig og saa øiensynlig lettet ved atter at være bleven forsonet med sin Bror, at denne følte sig ganske slaaet deraf. Han havde været lidt i Tvil om, hvorvidt Barnet let vilde komme over denne store Skuffelse, eller om han vilde nære nogen Følelse af

Uvilje mod ham, fordi han saaledes havde tilintetgjort hans Fornøielse. Han var fuldstændig beroliget med Genhyn til den Ting.

Næste Dag oprandt klar og skyfri, og snart havde atter et stort Selskab samlet sig paa Tjen. Hvor Willy frydede sig, og hvilke Fremstridt han gjorde i Skøitløbning! Og Evelyn frydede sig maasse ligesaa meget ved at være Vidne til hans Glæde. Endnu nogle Dage gik paa den Maade, og saa blev det Tøveir, og de isbundne Bænder glitrede og skulpede atter, som om de glædede sig over sin gjenvundne Frihed. Men de herlige Dage, da de var paa Tjen næsten fra Morgen til Aften, var for bestandig indpræget i Willys Erindring.

En Dag i Begyndelsen af det nye Aar var han alene i sit Værelse, optaget med at betragte Billederne i den Bog, Evelyn havde givet ham Juledag. Men lidt efter lidt vandrede hans Tanker tilbage til den gamle Prestegaard og hans Liv der. Han undredes paa, hvorledes de alle havde det nu, og om de nogeninde tænkte paa ham, og saa begyndte han uvilkaarlig at sammenligne sit tidligere Liv med sit nuværende. Hvor han havde lært at elske sit smukke engelske Hjem; hvor venlige næsten alle var med ham; og Evelyn — hvad skulde han gjøre, hvis han ikke havde ham? Næsten ubevidst dannede hans Tanker sig til en barnlig, enfoldig liden Takkebøn til Gud for alt, hvad han havde givet ham, og isærdeleshed for Evelyns Kjærlighed, der forekom ham som — hvad den ogsaa virkelig var — Solfinnet i hans lille Liv. Netop nu hørte han Brorens Stemme kalde paa sig og løb ned. Evelyn var kommen ind fra Sagten og havde kastet sig ned, netop som han var, i en af de magelige Rænestole i Biblioteket.

„Naa, unge Mand,“ sagde han, da Willy kom løbende hen til ham, „hvor har saa du været? Jeg saa ind i Skoleværelset, men kunde ikke finde dig.“

„Jeg var ovenpaa,“ svarede han. „Saa du moret dig paa Sagten idag, Evelyn?“

„Fortræffelig; vi har været helt rundt Brakenhurst og Ellington. Men hvad tog du dig til paa dit Værelse netop nu?“

„Jeg saa paa Billederne i min nye Bog; . . . jeg bliver aldrig træt af det. Og saa,“ tilføjede han nølende, „tænkte jeg.“

„Hvad paa? vel ikke noget ubehageligt?“ Evelyn havde mere end engang tænkt paa, at denne Tid rimeligvis vilde bringe gamle Dage tilbage i hans Erindring.

„Nei,“ svarede han ivrig. „Jeg tænkte paa, hvor meget jeg havde til at gjøre mig lykkelig. Og saa kunde jeg ikke lade være at takke Gud, fordi han har bragt mig hjem til dig, Evelyn; og netop da raabte du paa mig.“

„Mit Kjære Barn!“ udbrød hans Bror uvilkaarlig, men tilføjede i det Øieblik intet mere. De uskyldige Ord var gaaet ham til Hjerte. Han undredes paa, om Willy i mindste Maade kunde ane, hvilket Solfinn der var kommet ober hans eget Liv, siden han var kommet „hjem“

til ham, som han kaldte det. I dette Øieblik traadte Harry Wyndham ind.

„Saa du kom tilbage først?“ sagde han til Evelyn og satte sig ned paa den anden Side af Kammen. „Jeg savnede dig paa Hjemvejen.“

„Saa, jeg kom tilbage den korteste Vej om Helstone. Du var med Oberst Eversley, var du ikke?“

„Jo, jeg red næsten hele Tiden med ham,“ svarede han muntert. „Apropos, jeg har noget her,“ sagde han og trak frem en liden forseglet Billet, som han overrakte Willy.

„Naa Evelyn, det kan ikke være til mig; det maa være til dig!“

„Jeg er ikke saa vis paa det, Willy,“ svarede han alvorlig og saa hen paa sin Ven. „Mine Breve har ikke et saadant stort „Esquire“ uden. Det er bedst, du aabner det og ser efter.“ Det var en Indbydelse til Middag og Juletræ i „Prioriet“ næste Torsdagaften.

Willys Zine straaledede. „Naa, jeg har aldrig i mit Liv seet et Juletræ! Men det er sen Middag, saa du vil vel ikke lade mig saa Lov at gaa, Evelyn?“

„Jo,“ svarede hans Bror smilende og strøg hans Haar, „du skal gaa. Er vi ogsaa indbudt, Wyndham?“

„Saa naturligvis, og Obersten bad mig komme derhen tidlig om Formiddagen og hjælpe at vælge Træet,“ svarede han fornøjet.

Sir Evelyn lo. „Da formoder jeg, det ikke nytter at vente at saa se stort til dig den Dag; hvad, gamle Kamerat?“ sagde han skjelmst.

„Jo, jeg kommer naturligvis tilbage igjen; men jeg kan ikke netop sige naar.“ Og Harry greb en Avis, som laa i Nærheden af ham, og begyndte at læse i den med tilhneladende Interesse.

Juletræet i „Prioriet“ var meget vakker og storartet, og Gaverne var allesammen gode, hver i sit Slags; men da de blev trukket efter Nummer, kom de ofte en ihænde, for hvem de aldeles ikke passede, og vakte saaledes stor Moro og Jubel, navnlig hos Børnene. Men den behagelige Aften tog tilsidst Ende; og nogle faa Dage efter sluttede de herlige Juleferier, og Willy begyndte atter Undervisningen med Presten Randolph.

(Fortætttes).

Gjennem hele det 19de Aarhundrede var Spørgsmaalet om Kristi Person et af de mest disputerede Spørgsmaal i den lærde Verden, og Diskussionen fortsattes. For den, som vil studere, som vil tænke, er det umuligt at komme forbi Jesus af Nazareth. Han er Historiens største Personlighed, og Indflydelsen af hans Liv og Lære har trængt sig ind i alle de menneskelige Forholde. Man kan ikke overse ham. Han staar der midt i Folkestømmen og enten knuses man mod ham eller finder man i ham først Livet og Lykken.

Irrigation i Vesten.

Der tales og skrives ret meget nu for Tiden om kunstig Vanding eller Irrigation. President Roosevelt anbefaler meget sterkt, at Kongressen tager sig af denne Sag, og noget vil vistnok bli gjort i den nærmeste Fremtid.

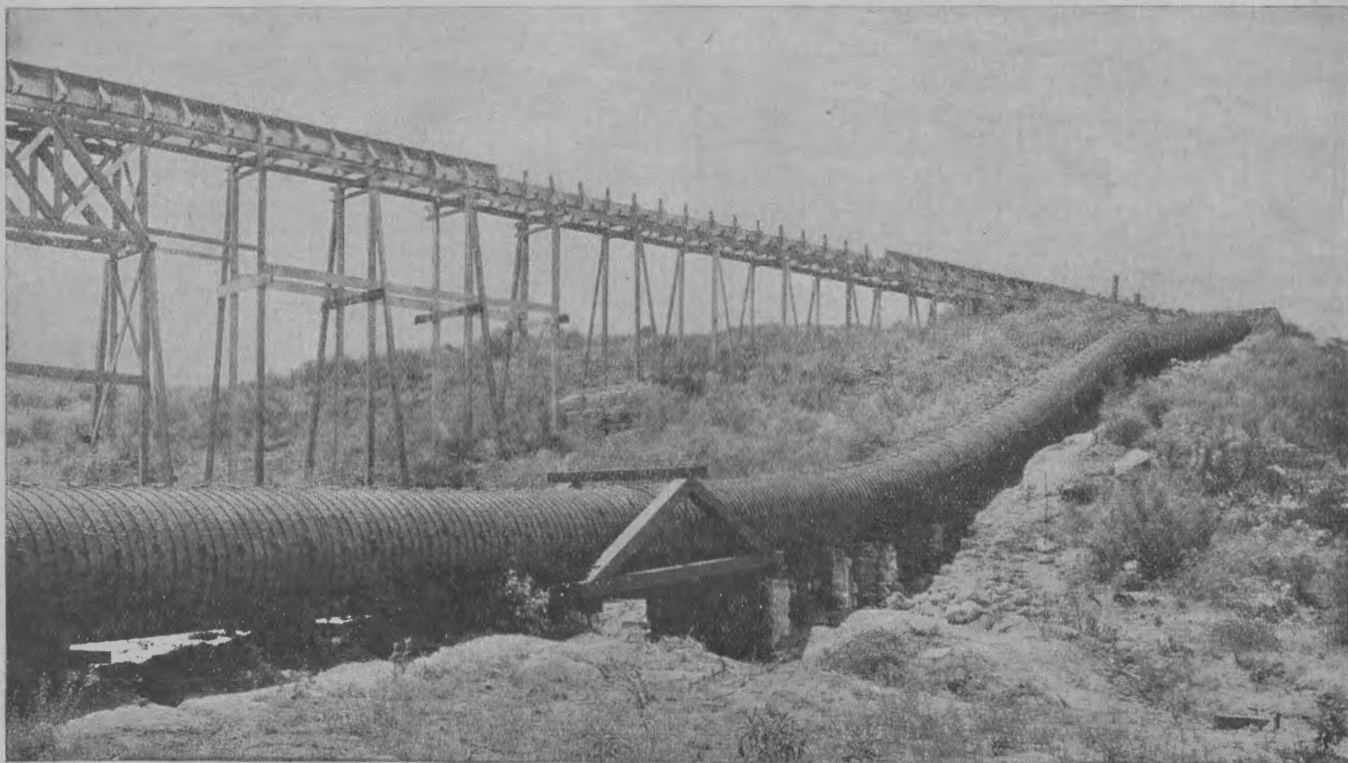
De Forenede Staters Regjering eier endnu 630 Millioner Acres af Land. Grunden, hvorfor dette ikke har været bortgivet frit eller solgt til Settlere, er den, at 95 Procent af dette Land er skiftet til at dyrkes kun, naar det kan vandes ved kunstige Midler.

Da det Land, der kan dyrkes paa almindelig Maade,

Land, og at det koster omtrent \$10 pr. Acre at gjøre saadant Land skiftet for Beboelse.

Uf Regjeringens Opmaalning fremgaar det, at 100 Millioner Acres af tørt Land, tilhørende Regjeringen, kan gjøres dyrkbart ved at bygge Damme, Vandbeholdere, Kanaler, kunstige Brønde, hvorved Vandet kan samles og siden ledes ud over Landet. Det paastaaes af dem, som har studeret denne Sag i flere Aar, at ved et Udlæg af 1000 Millioner Dollars i Penge kan der skabes Sjøm for 100 Millioner Mennesker ved Siden af dem, som allerede lever her i Landet.

Det Land, der trænger kunstig Vanding, indbefatter en Strækning, der ligger vestenfor Linjen, som trækkes nord

Et Vandrør i California.

I disse store Rør ledes Vandet undertiden mangfoldige Mile fra Elve eller Damme for at irrigere det tørre Land. Naar Regjeringen anlægger saadanne Rør, maa Farmerne betale en vis Gele for det Vand, de benytter.

— som altsaa har tilstrækkelig Regnfald, — var optaget, tog det ikke Landsjogerne længe, før de opdagede, de kunde aflede Vandet i de hundrede smaa Elve og Bække hen paa det nærliggende Land, der ellers var for tørt til Agerbrug.

I 1890 viste det sig, at omtrent tre Millioner Acres var irrigeret, og i 1900 var syv Millioner Acres irrigeret. Det har ogsaa vist sig, at dette Land var langt mere frugtbart end andet Land. Disse syv Millioner Acres repræsenterer 100 Millioner Dollars i Irrigationsmidler. Land, som er kunstig vandet, kan som en Regel underholde en Person pr. Acre. Det kan derfor siges, at syv Millioner Amerikanere lever paa dette irrigerede

og syd gennem Dakotaerne, Nebraska, Kansas, Oklahoma og Texas, med Undtagelse af den vestlige Del af Washington og Oregon og nordlige Del af California.

Irrigation er ikke noget nyt. Derom vidner Egyptens Historie, og det var en gammel Præktis 2000 Aar siden her i Landet. Hvem der først forsøgte at irrigere i Nordamerika, kan ikke siges med Bestemthed, men de Folk, efter hvem vi finder Ruiner og Mindesmerker i Arizona og New Mexico, levede i det mindste 1000 Aar siden, og de Grøfter og Diger, som de byggede, kan sees endnu. Disse Folk kom fra Syden. Havde de trængt sig øst eller vest, istedetfor at flaa sig ned i en tør Egn, vilde de opdaget et Paradis sammenlignet med den lange,

ørkenagtige Strækning, de havde gennemvandret. Men med beundringsværdig Industri forvandlede de Sandørkenen til en Gave og søgte ikke længer mod nord, saavidt vi ved. Deres forfaldne Diger og Kanaler tjente som Model for Mexikanerne, der kom senere. Det er kun kort Tid, siden man begyndte at irrigere paa en større Skala i de Forenede Stater.

Sidindtil er det kun Privatmænd og Kompanier, som har forsøgt Irrigation; men Tiden er nu kommen, at smaa Foretagender ikke kan strække sig længer; thi det vil koste uhyre Summer at bygge Damme, Beholdere, Brønde og Kanaler. En Agitation er nu begyndt, hvis Formaal er at faa Regjeringen til at optage Irrigationsarbeidet. Tjfor blev et Forslag i denne Retning nedstemt, men iaar er et lignende Forslag fremkommet og har adskillig flere Talsmænd og Understøttere.

Læseren behøver ikke at nære Frygt for, at der allerede i nærmeste Fremtid vil være forlidet Rum og forlidet at leve af i dette Land. Tusender, nei, Millioner af Acres ligger og venter paa, at Mennesket med sin opfindsomme Hjerne og flinke Haand skal lede Vandstrømmene udover det tørstige Ørkenland, saa Millioner kan der bygge sine Hjem og leve noksaa lykkeligt under sit Figentræ eller ved Siden af sin frodige Ager.

Fire Skilling.

Af Jonas Dahl.

Jeg var en ung Advokat dengang, og var om Aftenen gaaet ombord paa et Emigrantsskib i Kristiania for at følge det direkte til Kristianssand, hvor jeg havde en mindre Forretning at udføre.

Om Morgenens, da jeg kom op for at sparke ud lidt paa det halvtørre Dæk, fandt jeg til min Glæde, at min Ven, Grosjerer P., havde valgt samme Skib for samme Rejse. Vi morede os snart med at iagttage de mange forskellige Tshsiognomier paa Udbandrerne.

For naar man følger en Emigrantbaad fra Kristiania til Kristianssand, føler man sig omtrent, som naar man følger andre Rystpassagerer paa Bryggen, mere som Tilskuer end som Deltager.

Emigranterne kom krablende op af alle Nabninger i Dækket; alle med sine nye Blikkopper i Haand, hvori de snart havde faaet sin sorte Kaffe til Frokostbrødet.

Nogle lo og fortalte og var fulde af Forhaabninger, andre saa forgrædte og vemodige rundt Horisonten, og atter andre, som var vel vant til, at Livet tog haardt paa dem, nød sin Frokost saa rolige og resignerede, som de til Gverdags havde nydt den hjemme i sin gamle Stue.

Bondegutter havde desuden, ved Siden af Livets Prøvelser, ogsaa Sjæns at drages med for første Gang; og mangen sterk Gut, sin Dals Pryd paa Ski, stod i Slingsringerne og gren stygt, holdt sig fast i Lougene og

gjorde en Figur, slaaende lig Sjøheltens i min illustrerede Udgave af Peder Paars.

Da kom en af Skibets Officerer med en lang Liste i Haand og raabte alle Mand paa Dæk. Han skulde gennemgaa alle Navnene, før man kom til Kristianssand, baade for Skibets Skyld og for Politiets Skyld, fra hvilket sidste de nok ofte var vant til dersteds at modtage Telegrammer til Stopning af mistænkelige Personers videre Rejse.

Han stillede sig endelig op i Nærheden af os, mens Emigrantsskaren tættede sig fortere og fortere bortefter; og vi maatte uvilkaarligt se til, hvad Ansigterne forraadte ved Nabnets Dpraab.

Det gik glat, indtil Officeren raabte: „Nils Peter Gran!“

Der hørtes nok en Ja-Mumlens langt bagerst fra; men Officeren vilde se Ansigtet og raabte hvast op igjen. Desbedre forstaa imidlertid angjældende sig.

„Op med Hæset!“ skreg Officeren hensynsløst, „jeg gaar ikke videre, før jeg faar se mine Folk an.“

Og nu aabnede Rækken sig, og en aldrende, undselig Skikkelse stod blottet for alles prøvende Blikke.

Det saa ud til en fattig Stormand; vakre Whiskers og distingberet Ansigt, men furet af Trængsler. Hat og Frakke var sørgeligt grønsmalmede.

„Saa De er Nils Peter Gran?“ sa Officeren mistænksomt og bed endnu engang Merke i ham i den Forventning, at Manden var af dem, som skulde stoppes paa Veien.

„Nils Peter Gran,“ gjentog min Ven et Dieblit efter; „det kan vel ikke være muligt.“

„Har De kjendt ham kanske?“

„Ja, der var en rig Konsul Nils Gran hjemme i min Fødeby — og detne lignede rigtig noget paa ham. Det skal forresten være gaaet ud med ham,“ vendte han sig tilbage og jagde, mens han trængte gennem Skaren.

Gran var imidlertid forsvundet fra Dækket, og min Ven maatte enten lede længe eller have faaet meget af samtale med ham om, for jeg saa ham ikke igjen paa en Time.

Da kom han bevæget op og bad mig om at faa laane en Hundrekroneseddels, da han selv ikke havde saa mange overslødige Penge med sig.

Han fik den og ordentlig Løb afsted med den.

Jeg ventede interesseret paa at faa høre mere om den forhenbærende Konsul, og omsider kom min Ven og tilfredsstillede min ledige Nysgjerrighed.

„Tænk, det var virkelig Konsul Gran — ja, det var et rørende og gribende Syn, — ganske ruineret, men uden noget Falskneri paa Sambittigheden, det forsikrede han; han gjemte sig oppe paa Dækket, nærmest af Undseelse, ikke mindst for mig.“

„Men han er da for gammel til, at De skulde ha kjendt ham videre,“ sagde jeg.

„Ja, det er det forunderlige: Han var fin og jeg var fattig; og bore gamle omgikkes ham heller ikke, men

jeg er knyttet til ham ved et lidet Barmeminde; af disse smaa, rene, glade Minder, som aldrig dør, — som faaes ud i Barnehjertet uden Tanke paa Gøst, og som bærer Frugt fremfor alt beregnet."

"Naa?" spurgte jeg opmuntrende.

"So, det skal jeg gjerne fortælle, ligesom jeg har mindet stakkels Gran om det og bedt ham tage den røde Seddel til Tak, — jeg siger det ikke for at bramme, for jeg ved altfor vel, at den Seddel formaar ikke langt fra at berede ham den Glæde og Trimodighed i Diebliffet og det livslange, lyse Minde, som hans fire Skilling bragte mig."

"Naa?" spurgte jeg atter paastyndende.

"Gjør Dem ingen store Forventninger," svarede Grosserereren; "Historien er meget enkel for udenforstaaende. Mine Forældre var hjemløse af Ulykker og min Barndom trist. Moder sig bestandig og min Fader skindfattig; paa Falittens Rand, som han hæderlig hjempepede mod. Jeg sendtes selv i den Tid jævnlig til Guldfmeden med bort Arbegods og Bryllupspræsentar af Guld og Sølv for at gjøre dem i Penge. Selv mine egne og mine Søffendes Daabsdukater maatte jeg vandre samme Vej med.

Folk traf sig tilbage fra os, baade af de store og smaa.

Sjældt følte vi det saa, thi man er oberordentlig omfindtlig i slige Tider. Særlig trist var den Eftermiddag, som steg op for min Erindring ved Synet af stakkels Gran.

Byfogdens Betjente var komne om Eftermiddagen for at opskrive Pant i Jndbo, da Skatten ikke var betalt i rette Tid. Far var ikke hjemme, og Mor just krybende oven Senge.

Gun, Stakkel, troede, at alt nu var forbi; at de noterede Gjenstande var og blev tabte, men bekjæmpede sig henslængt paa en Stol.

Ulykkeligvis skrev Betjentene for Lovindtheds Skyld just op Klaveret, det store, taffelformede Klaver, som var hendes Families Bryllupsgave. Da styrkede hun sig grædende hen over det og bad: "Tag, hvad som helst, kun ikke det." Betjentene saa forundrede paa hende, de havde ikke tænkt at komme til at tage noget. Men vi Børn stod forfræmte i Krogene og fik et nyt Minde at bære paa til vore mange sorte, triste. En Stund, efterat Betjentene var gaaet, huffede Mor paa, at hun skulde skrive til sin gamle Mor. Hun huffede altid først paa det i sidste Nippet. Eller kanske det var saa, at naar i hin Tid sjældne Postleilighed holdt paa at gaa forbi, saa havde hun tilslut ikke Kraft til at lade den ubenyttet. Og saa raabtes der til den ene: "Na, skaf mig lidt Papir paa Limen, Gutten min!" Det gjaldt at finde en gammel Skrivebog med et rent Blad, som kunde rives ud.

Og til den anden: "Skaf mig fort Blækhus og Ven!" Og mens hun saa lænede sig over det dyrebare, taffelformede Piano og rablede ibei, mens Hjertet i Nøden søgte op det Nøgletød, som selv den ældste og skrøbe-

ligste og fattigste og fjerneste Moders Hjerte giver, saalænge det slaar her i Verden, — saa raabtes der parentetessk til mig: "Tag Buen og hold dig færdig til at løbe, Gutten min!" "Klokken mangler bare fem Minuter," raabte en. "Find de fire Skilling i Skatollet," svarede Mor og rablede videre; hun sagde ikke, at hun havde sparet dem ind for dette Brev, men jeg vidste det godt. Saa var det Tak og Signet, for Konvoluter eksisterede ikke dengang, — og endelig: "Skynd dig, Gutten min, men forsprings dig ikke." Jeg sprang, sprang paa Livet, som saa mangen Gang, for jeg vidste, at om Klokken slog syv, mens jeg var mellem Posthusets Dør og Dist, saa krævede den græne Postmester fire Skilling ekstra.

Jeg var lige under Posthusbakken, med Angsten over mig for Kirkeklokkens Lyd; da svingede jeg Skillingen ud af Fingrene — og ned for den mellem Risten over en Rødesten. Fortvilet kastede jeg mig efter — dernede saa jeg den, jeg saa den tydelig, men siden, siden. —

Da hørte jeg en venlig Stemme over mig, som sagde: "Hvad leder du efter, lille Ven?" Jeg saa op. Det var Konsul Gran, en Konge eller Prins i mine barnlige Dine. Jeg fortalte ilksomt om Skillingen og om Klokken. "Se her er en Firsilling, Gut; løb bare fort med din Mors Brev, og kommer du forsent, saa kom indom her paa Kontoret til mig."

Dermed gik han ind Døren og jeg afsted.

Jeg kom tidsnok, enten Slagindretningen paa det gamle Kirkeuhr var gaaet istaa, eller en god Mand vaagede over Mors Tanker, som søgte en hjærlig Fabn. For mig syntes det sidste sandsynligst; jeg var kun ni Aar og forstod ikke, at det simpelthen var Spørgsmaal om bort eget stakkels Uhr, der var fattigt og forsjømt, som alle Gæstets Børn, havde Magt og Mod til at følge Tiden. Jeg sølte bestandig kun Skjæbnens Magt over mig i Spranget. Nedover Bakken havde jeg Tiden for mig og laa snart paa alle fire over den forræderiske Rist. Skillingen laa der fremdeles. Og jeg, som troede hele Verden alt vidste om denne skjulte Skat. Nu havde jeg Ro til at betragte den. Det var en af disse kobbermattede gamle danske Mynter med en snirklet olbenburgsk C paa.

Risten var ikke til at faa op paa nogen Vis, men saalænge pirkede og tirkede jeg med en Pind og Fingrene, at jeg tilslut med en feirrig Følelse luffede den i min Haand igjen. Det var lige nedenfor Konsul Gran, og jeg stod og betænkte mig lidt. Jeg vilde gjerne beholde Skillingen, men jeg vilde ogsaa være god i Konsul Grans Dine, som just havde været min hjælpende Mand. Og før jeg vidste af det, stod jeg i Gangen og saa paa Kontordøren med det røde Skilt og det guldsnirklede "Comptoir".

Døren gik op i det samme, og Konsul Gran mødte mig.

"Naa, min Ven, kom du forsent?"

Nei; jeg havde da nu fundet min egen Firsilling og skulde levere den tilbage.

„Behold den du, Gutten min, — behold den du, Gutten min,“ sa han og klappede mig venligt paa Hovedet.

„Det var ikke stort,“ sluttede Grosfereren, „men var dog saa meget for mig og saa godt for mit lille, prøvede Hjerte, at jeg aldrig i Livet glemmer hele Situationen.“

„De mindste Frø sætter ofte de skjønneste Blomster,“ sa jeg.

„Ja, rigtig nok — og saa har jeg lært det baade af denne og lignende Smaabegivenheder, at vil man gjøre noget godt, som ikke fort skal glemmes, saa bør man gjøre det mod ulykkelige Børn. Thi paa deres Himmel afsætter hver eneste liden Venlighed en Stjerne der smiler og blinker gennem alle deres Livs Nætter. Men hos voksne opnaar man som oftest kun at afsætte et flygtigt Stjerneflugt.“

„Huffer De, hvad De gjorde med de dyrebare fire Skilling?“ spurgte jeg.

„Det gjør jeg,“ svarede Grosfereren halv høit; „men det kommer ikke Historien ved.“

„Naa?“ spurgte jeg igjen.

„Seg gav min stakkels Mor dem til Porto næste Gang, hun trængte til Ly ved sin gamle Moders Hjerte,“ sa Grosfereren, bævende i Stemmen.

Dampffibet fløitede for Kristianssand, og vi gjorde os færdige til at gaa iland. Vore Væner søgte til Afsked efter den stakkels Nils Peter Gran, men vi fandt ham ikke i Skaren. Han holdt sig skjult. Hundrede Kroner formaaede ikke at give ham Haab og Selvfølelse for en Dag, ialfald ikke i Fædrelandet. Stjerneflugtet var allerede sluknet.

Hvad vi ved om Planeten Mars.

Af E. S. Holden, forhenv. Direktør for Dick Observatoriet, California.

Astronomien har ikke mindst i den senere Tid gjort saadanne Fremskridt, at det ikke er godt at sige, hvad den i Fremtiden vil komme til at meddele os. Naar Astronomerne bare ved at undersøge en Stjernes Spektrum kan bestemme den Fart, hvormed Jorden og det hele Solsystem nærmer sig den Stjerne, hvorfor skulde det da være saa vanskeligt at sige, enten Planeterne er beboede eller ei? Naar Spektroskopet kan gjøre saa meget, hvorledes forklarer man da, at vore største Teleskoper ikke kan afgjøre et Spørgsmaal, som synes saa forholdsvis simpelt, om der er Liv paa Planeterne nemlig? Ved første Diekast kunde det synes, som det gjaldt bare at tage en Observation, og Løsningen vilde ligge i Dagen.

Lad os undersøge, hvilke Hindringerne virkelig er. Naar Planeten Mars er nærmest vor Jord, er den aldrig mindre end omtrent syv Millioner Mil borte. I Almindelighed er den meget længere fra os. Afstanden til Maanen er omtrent 40,000 Mil, saa at Mars er mindst 140 Gange længere fra os end Maanen. Nu er

det selv med de største Teleskoper ikke muligt at se Mars mere end 600 Gange forstørret. Under de heldigste Omstændigheder ser vi altsaa Mars under de samme Forholde, som Maanen kan sees i en Riffert, der forstørrer 4 Gange. Hvis nu nogen vil se paa Maanen gennem en almindelig Rattiffert, der forstørrer mindst 4 Gange, vil man merke, at der nok ikke er stort at se.

Under almindelige Omstændigheder vilde man gennem selv de bedste Teleskoper, naar de blev rettede mod Mars, ikke kunne se Spor af Byer, selv om de var saa store som London eller Paris. Noget direkte Vidnesbyrd, om der er Menneſter eller ei paa Mars, gaar det altsaa ikke an at faa.

Skal vi faa nogen Visshed i den Sag, maa vi gaa frem paa en anden Maade. Vi maa spørge om, hvorledes Klimatet er paa Planeten. Hvis det er meget koldere end i vore arktiske Regioner, (hvad det i Virkeligheden er), da kan saadant menneskeligt Liv, som vi kjender til, ikke eksistere. Er der rundt Planeten en Atmosfære med tilstrækkelig Luft og Luft af den rette Art, saa Menneſter kan leve der? Er der Vand? Det er af Betydningen af slige Spørgsmaal, at vor endelige Mening afhænger. Problemet reducerer sig til at undersøge, om Planeten byder slige Omstændigheder, at den kan beboes, altsaa ikke om den virkelig er beboet af menneskelige Væsener.

Der er mange andre Slags Liv end det menneskelige. Hvis der her paa Jorden ikke var Land, bare Hav altsaa, kunde der jo være en svær Fiskebefolkning. Eller hvis der ikke var nok Luft til Menneſter, turde der alligevel være Dyr, der kunde eksistere og formere sig. Eller hvis Jordtemperaturen var for høi for Menneſtene, kunde den passe fortrinlig for Reptilerne. Eller hvis endelig Betingelserne var slige her paa Jorden, at Dyr ikke kunde eksistere, var der jo intet i Vejen for, at der kunde være et kraftigt Planteliv.

I det samme Øieblik vi antager, at der er menneskeligt Liv et eller andet Sted — enten det er her paa Jorden eller et andet Sted — faar det Sted en ganske anden Betydning for os. Da kan jo Kjærligheden blomstre der, det kan huse baade Glæde og Sorg.

Et af de første og naturligste Spørgsmaal, der gjøres med Hensyn til Maanen eller hvilken som helst Planet, er og vil vel altid blive „Er den beboet?“ eller „Er den stiftet til Bolig for Menneſter?“ Hvis Svaret bliver „nei“, da tør der nok fremdeles blive en livlig videnskabelig Videbegjærighed tilbage, men denne Videbegjærighed har da fuldstændig forandret Natur.

Med Hensyn til Planeten Mars turde det være den almindelige Opfatning, at den er beboelig, ja at den sandsynligvis beboes af menneskelige Væsener, akkurat som vor Jord altsaa. Som en Følge af denne saa almindelige Opfatning følges det, at der skrives om Planeten, med overordentlig Interesse, hvor ekstravagant og grundløst det end ofte er.

Lad os for et Øieblik vende tilbage til Maanen og

undersøge, hvad Grund der er for den Mening, at Maanen ikke er skiftet som Bolig for Mennesker. For det første fortæller Geologerne os, at Maanens Overflade simpelthen er en affjølnet Lavmasse. Og Astronomerne har saa mangfoldige Gange betragtet hver eneste Flædt af den Maaneoverflade, der vender mod os, uden at kunne opdage Spor af levende Væsener. Det er aldeles sikkert, at Menneskeliv ikke eksisterer paa Maanen, fordi Maanetemperaturen er saa lav, at Mennesker ikke kan taale den. Paa Maanen er der ikke Vand og ikke Luft, ialfald ikke Luft nok til at holde Liv i Mennesker. Saa mangfoldige Aartusener har der ikke været Vand, og derfor heller ikke Mennesker paa Maanen. Og det er al Sandsynlighed for, at det altid har været saa.

Vor Interesse for Maanen kan derfor bare være videnskabelig, vi nærer ingensomhelst Brodersølelse for denne vor Drabant. Den er en overmaade interessant Gjenstand for astronomiske Studier, men det er ogsaa alt. Ganske anderledes var det i Keplers Dage, siden man dengang mente, at Maanen var beboet. Den almindelige Mand betragter i vore Dage Mars paa samme Maade, som Maanen blev betragtet i Keplers Dage. Planetens „Kontinenter“, „Hav“, „Indsjøer“, „Aaser“, „Kanal“, „intelligente Indvaanere“, „Ingeniører“ er nævnt saa ofte i populære Beretninger, at de staa som Kjendsgjerninger for de fleste af dem, som ikke er Astronomer. Thi det er neppe nogen virkelig Astronom, der bruger disse Navne uden Reservation. Det er Umagen værd at undersøge, hvorledes Antagelsen af disse tvilsomme Ting blev saa almindelig.

Det 17de og 18de Aarhundredes Astronomer lagde Merke til, at der paa Planetens Overflade var Ting, som altid havde den samme Stilling, akkurat som Søerne eller Havene paa Jorden. En stor Del af Planetens Overflade havde et rødagtigt Udseende, og den almindelige Opfatning blev da, at de røde Strækninger maatte være fast Land. Der var aldeles ikke nogen videnskabelig Grund for den Tro. Denne Antagelse var meget udbredt før Herschels Tid, men hans „Astronomiens Elementer“ gjorde, at Antagelsen blev ganske almindelig. Hvis de røde Strækninger var „Land“, da maatte de mørke være „Vand“, de store „Hav“, de mindre „Indsjøer“. De mørke Strækninger paa Mars havde ofte en blaaagtig Farve. Af den Grund, ja bare af den Grund blev de kaldt „Oceaner“. Disse Benævnelser gjorde, at det blev anset som Fakta, der manglede Bevis. De observerende Astronomer vidste, hvor lidet Bevis de havde; men Navne var jo nødvendige, og Ordene „Indsjøer“, „Kanal“ osv. var jo ganske gode, naar de bare ikke blev misforstået. Men det blev de. Fra disse Benævnelser skriver sig en Masse Bildfarelser.

Da Professor Röntgen opdagede sine vidunderlige Straaler, var han i Tvil om deres Natur og kaldte dem „X-Straaler“, det vil sige: „Straaler, hvis Natur vi ikke begriber.“ Han hengav sig ikke til nogen Hypothese. Hvis Astronomerne paa Herschels Tid havde kaldt de

røde Strækninger paa Mars J og de mørke B, vilde Verden være spart for mange gale Meninger.

Det er morsomt at merke sig, hvorledes en Feil drager en anden efter sig. Et Eksempel: de store mørke Strækninger paa Planeten blev kaldt „Hav“, de mindre „Indsjøer“. De smale Streger mellem „Hav“ og „Indsjøer“ burde da naturligvis kaldes „Elve“. Men Elvene her paa Jorden er bugtede, og paa de smale Streger paa Mars kunde man ikke opdage Spor af Bugtninger. Da nu de smale mørke Streger paa Planeten var ganske lige, blev de kaldt „Kanal“. Men „Kanal“ forudsætter „Gandel“ og „intelligente Ingeniører“. Saa er der dem, der har påstået, at Elvene paa Mars var lige, fordi Landet var fladt. Men her paa Jorden er de Elve, som rinder i flade Lande, aldeles ikke lige. Saa blev det en almindelig Antagelse, at Mars' Overflade var ganske flad, indtil det blev videnskabelig fastslaaet, at Mars havde Bjeldkjæder paa sin Overflade.

De mørke, smale, lige „Kanal“ kunde man først se bare paa „Kontinenterne“. Men lidt efter lidt opdagede man „Kanal“ midt i „Havene“. En Kanal midt i Havet er imidlertid noget meningsløst.

Disse „Kanal“ er aldrig mindre end 30 Kilometer brede. Man har beregnet, at der vilde kræves ca. 5 Millioner Mennesker i hundreder af Aar for at grave de „Kanal“, som vises paa et astronomisk Kart over Mars. Til sine Tider er disse Kanal (tilsyneladende) opfyldte og bliver borte. I en Egn hvor der før var bare en Kanal, viser der sig to nye, som er flere hundrede Mil lange; men saa efter et Par Timers Forløb kan det godt hændes, at disse „Dobbeltkanal“ bliver borte. Disse Forandringer har man tilfrevet „Irrigations-Eksperimenter“ paa Planeten. En forholdsvis ny Bog om den Sag antager, at Planeten trænger et ordentligt Irrigationssystem. Naar Sneen rundt Sydpolen smelter, siges der, vander den den sydlige Halvkugle og meget af den nordlige; den smeltede Is fra Nordpolen vander den nordlige Halvkugle og meget af den sydlige.

Alle disse fantastiske Meninger skriver sig fra den feilagtige Benævnelse „Land“, „Vand“ osv., der blev optaget for lang Tid siden og som har holdt sig overordentlig haardnakket. Herschels Ord i 1783: „den Analogi, som der er mellem Mars og Jorden er muligens den største i hele Solsystemet“, trænger klarlig en nøiere Undersøgelse.

Den Omstændighed, paa hvilken han grundede sin Slutning, syntes dengang — 1783 — nok saa solid. Han observerede, at Polarne paa Mars undertiden var dækket af Polarhætter af et hvidt Stof, som han antog for Sne. Det var mest „Sne“, naar Temperaturen ved Polarne var lavest, akkurat som paa Jorden. Efterhvert som Varmen tog til, blev „Snehættene“ mindre, til de til sidst forsvandt. Han antog, at de smeltede. Denne Forklaring var korrekt, saa langt hans Kundskab rakte. Men nu kender vi til to Kjendsgjerninger, som gjør Herschels Forklaring umulig. For det første ved man nu, at Tem-

peraturen paa Mars altid er under Frysepunktet; følgende kan Jfen ikke smelte. For det andet er der lidet eller intet Vand paa Mars.

„Svade er da „Polarhættene“ for noget?“ Svaret er: Det ved man (endnu) ikke sikkert. For nærværende er de som Professor Röntgens Straaler — X.

Som der er lidet eller intet Vand paa Mars, saa er der lidet eller ingen Luft. Spektroskopiske Observationer har nemlig godtgjort, at Luften paa Mars sikkerlig er tyndere end den, der omgiver Toppene af Himmalafjældene; sandsynligvis er den endog meget tyndere, ialfald er det ikke Luft nok til, at Mennesker kan leve der. Det er heller ikke sikkert, om den Luft, som findes, er af den Art, Mennesker trænger for at kunne leve. Alle teleskopiske Observationer leder til den Slutning, at der ikke findes Skyer paa Mars. Hvis der var Luft og Vand, maatte der danne sig Skyer. Paa Mars' Himmel skinner Solen hele Dagen. Mars er altsaa en Planet uden Vand, uden nærværdig Luft og saaledes ganske uskikket som Bolig for menneskelige Væsener. I saa Henseende ligner den altsaa vor egen Maane.

Saa vidt vi ved, er der ingen Sandsynlighed for, at der eksisterer Liv paa nogen anden Planet end paa Jorden. Der kan ikke leveres Spor af Bevis for, at Mercur, Venus, Jupiter og Saturn og de andre Planeter, er bedre skikket som Bolig for Mennesker end Mars.

Disse er ikke de Slutninger, som man ialmindelighed finder i de fleste populært skrevne astronomiske Bøger. Men de, som vil gjøre sig Umage med at undersøge Tingene, kan ikke komme til noget andet Resultat, end det jeg her har leveret.

Den nyttigste Mand i New York.

Korte Træf fra Jacob Riis' Levnetsløb.

(Fortf. fra No. 3.)

Efter han blev draget ud af Vognen, fortsatte Riis sin Vandring til han kom til den katolske Skole, Fordham College. Porten var aaben og han gik ind. En af Munkene kom hen til ham og spurgte, om han var sulten. Og nu fik han sig et godt Maaltid. Om nogle Dage saa han i et Blad, at man i New York holdt paa at sende frivillige til Frankrige. Og nu maatte Riis tilbage til New York og gik lige til Charles W. Dana, den bekjendte Politiker og Redaktør, for hvem han siden arbejdede, for at saa nærmere Bessed. Dana havde ikke selv seet denne Artikel og raadede Gutten til at opgive Tanken paa Krigen, og gav ham saa en Dollar til Frokost.

„Sag kom her for at hverve mig, ikke for at bede om Frokost,“ svarede Riis skarpt og gik ud med Løftet Hoved.

Nu har det affted til New Brunswick.

Han gik ned en Sidegade, hvor to Stenkirker stod Side om Side. Paa Gravpladsen fandt han en stor Gravsten, der endnu var varm efter Dagens Solskin.

Stenen var lagt der til Minde om en tyk Prest, og hvis Presten hvilde saa godt under Stenen, som Riis ovenpaa Stenen, havde han ingen Grund til at klage.

Han fik Arbejde i et Murstensværk. Det var ham umuligt at sove inde i Barakken med de tykke Arbejdere, og Riis sov derfor i en Vogn. Men hver Gang, Tyfkerne fik høre, at deres Landsmænd havde vundet et Slag mod Frankmændene, og det fik de høre ret ofte, saa maatte de feire Begivenheden ved at gaa til nærmeste By for at drikke sig drufne. Da de saa langt paa Nat kom tilbage, glemte de sjelden at trille Vognen ned til Elven, hvor da den voffende Flod snart fandt Danfken. Saa fik han svømme tillands.

Paa Lørdagene vaskede de sine Klæder og lagde dem paa Stranden for at tørres, og imidlertid grov hele Flokken sig ned i Sanden, saa kun Goderne stak op. Det var for at hindre Insekterne fra at bide dem. Her laa de da og røgte sine Piber i Ro og Mag.

Arbejdet var let nok. Han havde kun at gaa ved Siden af en gammel Gamp, som drog en Lørbog fra et Sted i Nærheden og tømme den i en stor Grøft. En Dag gik Jacob og tænkte paa sit Hjem i Danmark og kanske ogsaa paa Elisabeth. Han kjørte da for nær Grøften; Vognen gled ned og det gamle Øg slog med Benene i Veiret og faldt paa Ryggen og blev liggende der med alle fire i Veiret. Da man sagde af den ene af Stjærerne, fløi denne op og slog til Formandens Søn, saa han blev liggende sanseløs en lang Stund.

Jacob blev da sat til et andet Arbejde.

Saa fik han høre, at der var Anledning til at komme over til Frankrige, hvor han da kunde saa kjæmpe mod Tyfkerne; men da han kom til New York, fandt han ud, at Skibet var affeilet. Den franske Konsul blev træt af ham; thi Dag efter Dag var Riis inde paa Kontoret for at høre, om han ikke kunde bli sendt til Krigen Skueplads. Da Konsulen en Dag vilde kaste ham paa Dør, blev Riis rasende og tog ham i Næsen. Nu paafulgte en vild Kamp. Personalet kom til, og Riis blev sendt hovedfuls paa Gaden.

Nu er han ikke saa svært bedrøvet over, at der ikke gaves ham Anledning til at hjælpe Frankrige; thi et Land, der kunde behandle Dreyfus saa uforfæmmed, fortjente ikke nogen Hjælp.

Nu var han atter uden Arbejde og maatte flaa Følge med andre Dagdrivere eller „Tramps“. Paa denne Tid var det, han blev saa grundig bekjendt med „Mulberry Bend“, „The Five Points“ og andre af de mest elendige Kvartaler og Strøg i New York. Og for en halv Livstid senere skulde disse Steder siden besøges af ham ved Nat og Dag som „Police Reporter“ for flere af New Yorks ledende Dagblade.

Det led nu ud paa Høstkanten og daarlig Klædt var han. Han havde fremdeles Ubefalingsbreve til indflydelsesrige Mænd der i Byen, men han var for stolt til at gaa til dem i sin daværende Stilling, og det Løfte havde han gjort sig ikke at besøge dem, før han var deres Rige-

mand; og for at rydde af Fristelse afveien, reb han Anbefalingsbrevene istykket.

En regnfuld, sur og kold Kveld sad han alene og skalb af Svinger og Kulde paa en Brygge og lyttede til Vandets Skulpen og tænkte paa Hjemmet. Hvor stor en Afstand var der ikke nu mellem hende i sit Palads og ham i denne Stilling! Et uendeligt Bemod slog ind over hans Sjæl, og han drog sig lidt nærmere Kanten. Sæt at han —? Vilde de savne ham meget hjemme, om intet Bud kom fra ham? Hvad nyttede det at kjæmpe længer, naar alt var den forladte Gut imod og intet med?

Men just da kom der Hjælp. Et vaadt, skjælvende Legeme trykkede sig ind mod hans, og han hørte en svag Rlynkten i sit Øre. Det var hans Kamerat i Røden, en liden Hund, som han engang havde givet Rum ved sin Side en Uveirsnat og siden havde den hængt ved ham. Da Jacob mekanisk lod sin Haand glide ned for at fjærtegne den, krøb Hunden op i hans Fang og slikkede hans Ansigt, som om den vilde sige, at den forstod; han var nok ikke alene; og den lille Hunds Kjærlighed optøede Is-tapperne i Guttens Hjerte, og han stod op med Hunden i sine Arme og flygtede fra Fristeren.

Ved Midnat kom han til Politistationen og bad om Ly. Hunden fik han ikke Lov at tage med sig. Den maatte ligge udenfor, hvor den da ventede paa sin Ven. Ende var der aldeles fuldpakket af dampende „Tramps“. Midt paa Ratten vaagnede han og havde paa Følelsen, at noget var galt; han søgte efter den lille Guldmedalje, han bar under Skjorten, og hvori laa gjemt en liden Haarlok, der var det sidste Vaand, der bandt ham til Hjemmet. Den var borte. En af Sovekameraterne havde affaaret Vaandet og stjålet den. Med bitre Taarer meldte han det til en Politibetjent, men denne bare kaldte ham en Lyb og truede med at sætte ham i Arresten, holdt han ikke Mund. Var der nogen Mening i, at han, en „Tramp“, gif og bar paa Guldsmykker? Men nu kunde Riis ikke sthyre sig selv, og Betjenten fik høre, hvad Slags Kar han var. Dørvogteren blev bedt om at kaste denne Oprører paa Døren, og det gjorde han, og fulgte ham endog ud for at spænde ham nedad Trapperne.

Hunden havde ventet udenfor, og da den nu saa sin Ven i Hænderne paa Politiet, gjorde den et Sprang og bed sig fast i Dørvogterens Ven. Han slap Taget paa Riis og greb Hunden i Benene og knuste dens Hjernefalle mod Stenbæggen.

Ved Synet heraf grebes Riis af blindt Raseri. Som en affindig stormede han løs paa Stationen med Gadenstenene, indtil Betjenten blev ræd og raabte paa to andre Betjente, der greb Dansken og førte ham udenfor deres Rute, saa de kunde bli kvit ham. Ved nærmeste Færgemaal slap de ham løs, og ved at give Færgemanden et Silketørklæde, blev han sat over paa den anden Side. Nu ryttede han New Yorks Støv af sine Fødder og tog den bedste Bei ud af Byen.

Men med disse Erfaringer kunde Riis, da Liden kom,

gjøre saa meget til, at en bedre Tingenes Tilstand blev indført.

Sammen med mange andre „Tramps“ strøg han nu til Philadelphia, hvor han haabede den danske Konsul kunde yde ham lidt Hjælp. Han blev da heller ikke skuffet, og efter etpar Ugers Hviletid drog Riis til Jamestown, N. Y., hvor han ventede at træffe en gammel Skolekamerat. Han havde taget sin første Lekske i at svømme mod Strømmen, og næste Gang troede han, at han nok skulde klare det. Gaabet forynges fort i Barmen, naar man er bare en og tyve Aar gammel.

Efter en Lids Ophold i Jamestown, rejste han til Buffalo og arbejdede med forskellige Ting. Langt om længe gif det op for ham, at den største og ædleste Gjerning i Verden var at være Reporter for et Blad. Det tror han endnu, siger han. „Sag vilde heller dø som en god Reporter end som Millionær.“ Han gif derfor til en af Byens Aviser, men da han spurgte efter Arbejde, fik han til Svar, at man arbejdede ikke der. Det var et Aviskontor, fortalte man ham. Han gif til et andet Kontor. Han mødte Redaktøren, netop som denne kom ind. Riis stansede ham og fremsatte sin Begjæring. Han stirrede paa den unge Gut, som var kommen direkte fra Berkstedet, og spurgte: „Hvem er De?“

„Sag er Smedker,“ var Svaret.

Redaktøren vendte sig om og brast i Latter og slog Døren igjen. Da sprang Riis efter ham og raabte:

„De ler De, men vent bare! —“ men fra den Stund var Riis overbevist om, at han skulde bli Reporter.

(Fortsettes).

Om Henrik Ibsen og hans Hustru.

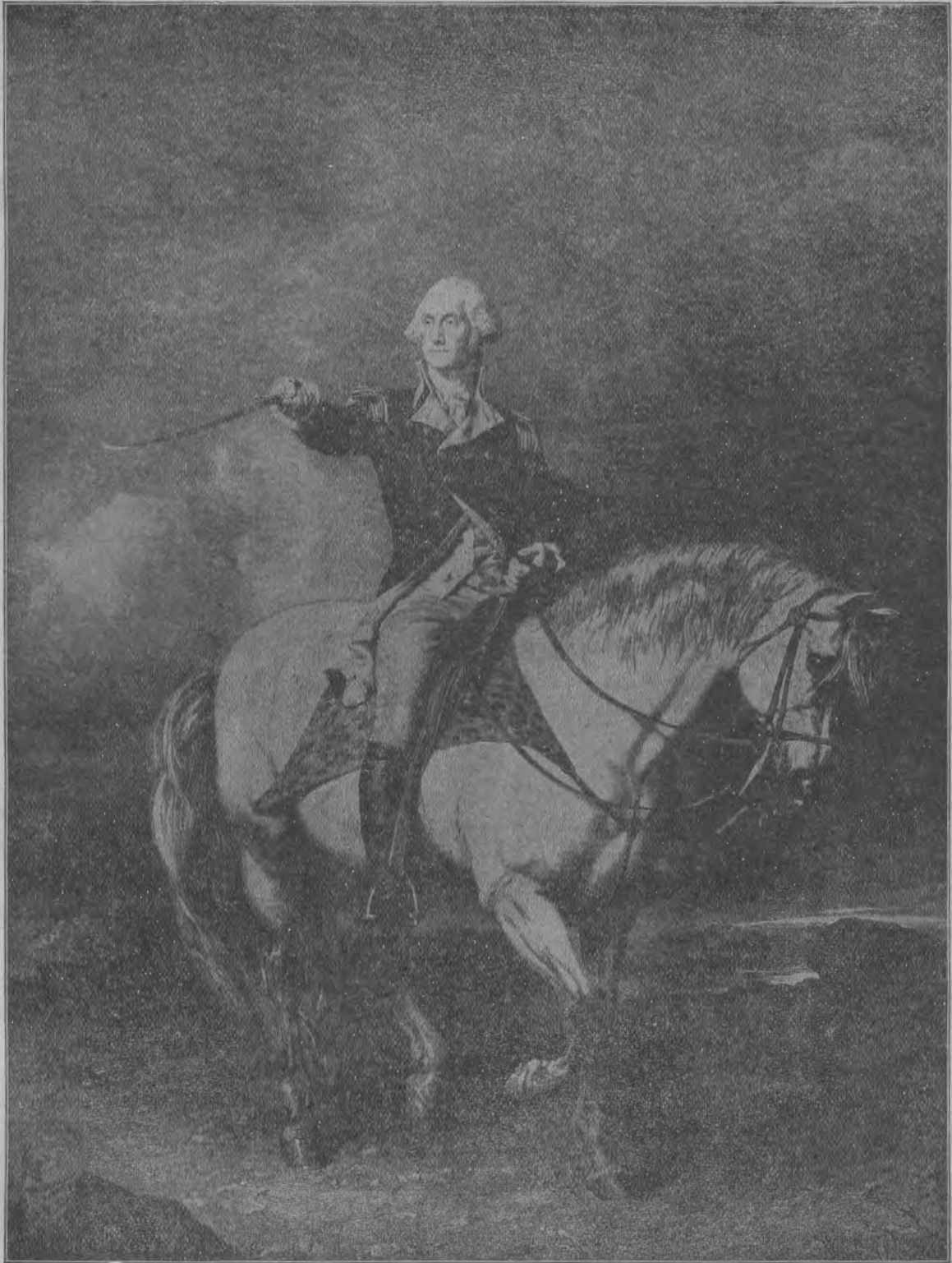
I det danske Zulehefte af „Zuleroser“ skriver den gamle Digterinde Magdalene Thoresen et Stykke om sin Steddatter Susannah Daae Thoresen. Hun fortæller, hvorledes Ibsen ved den Tid Forlovelsen fandt Sted, havde alt bundet et stort Digterry, og at baade Mænd og Kvinder — ikke mindst unge Kvinder — kappedes om at yde ham sin Gjldst.

Magdalene Thoresen skriver blandt andet:

„Under disse fremadskridende Stadier var det da, at Henrik Ibsen gjorde sin Indtrædelse i vort Hus, og blev forlovet med min næstældste Steddatter Susannah Daae, hvis afdøde Moder havde været en sødt Daae. Denne Forlovelse gif dog for sig i stor Stilhed — det lignede mere, hvad det jo ogsaa var, en personlig Overtømt: Naar de to var enige, var Sagen klar! Og for dem, som tog Sigte paa den med et vist Grundsyn, var det det ogsaa, thi de forstod, at her havde to beslegtede Naturer mødt hinanden.

Medens saaledes alle havde tiljubleet ham den stigende Digterære, og den kvindelige Ungdom ikke mindst, havde hun holdt sig i Skyggen og i Tausshed, medens dog hvert Bulkslag i hendes fulde Hjerte havde givet ham Følge!

Washington ved Trenton.

Susannah Daae var en sterkt præget og eiendommelig Personlighed, som hidtil havde levet sit Liv imellem os som en Gaade. Det var saaledes aldrig faldet nogen af os ind, at hun var smuk. Hun havde dybe fantasifulde Dine, og hun havde det, som kaldtes „stort Opshyn“, hvilket vil sige, at naar hun slog Dinene op, viste det sig, at hun havde en ualmindelig stor Synskreds. Hun havde ogsaa et prægtigt Haar, og hendes faldige Læber kunde forme sig til et yndigt Smil — ja ligefrem til et Barne-smil! Men saa var der over det hele en vis Formløshed, som ikke tillod disse skjønne Drag at komme i det rette Forhold til hinanden. Hun momentvis samlede en blussende Rødme, gennemglødet af en skjult Jid, det hele til et straalende Ansigt — og da var hun skjøn.

Til Sverdagsbrug var nu denne Rigdom indeluffet i et jevn stilfærdigt Dag, og der faldt ikke mange Ord, som forkyndte et bevæget Sjæleliv. Men de, som havde kjendt hende fra Barndomslivets Dage, vidste nok, at det var der. Hun havde fra hun kunde læse i en Bog fuldt sin Aand med Sagn og Historier, og hendes barnlige Fantasi hufede en Fabelverden, som næsten gjorde hende fremmed for Jordelivet.

Heri kom nu de lokale Forhold hende vidunderligt til Hjælp. Hendes Barndomsdage henrandt for Størsteparten paa det vilde havomfusede Søndmør. Og saa paa den ensomt beliggende Prestegaard var hun mellem sine Søffende som en inspireret Aand. Alle deres Lege blev ordnet af hende, og til Trods for hendes spinkle Barnevekst, tog hun Styret i sin Gaand. Hun havde Fantasien, og den gav Overmagten! Hun udnævnte sig saaledes til Dronning af Jsland, medens hun fuldkommen udelukkede enhver Mulighed af en Konge.

Og dette mærkelige Barndomsliv satte fremdeles i Udviklingsalderen sit Stempel paa hende, saa dengang hun endnu var i sin fulde Kraft, kunde man nok saa det Indtryk af hende, at hun sad inde med en vis Dobbeltthed i sin Natur, den ene ligesaa fuldgjældig som den anden. Hun var altid parat til i et Tvilsmaal at give det store Eftertryk, hvad hun ogsaa mangengang har gjort, medens hun bagefter er traadt tilbage igjen i sit indadvendte Livs Stilhed. Men paa begge Steder har Pligtens Flag været oppel!

Med Sandhed kan det siges, at hun har været som en sprudlende Kilde ved den store Digters Side. Sommerens Brand og Vinterens Is har endnu ikke magtet at stænge af for den. Hendes mærkelige Læsevne, navnlig i den historiske Litteratur, hendes Gufommelse og klare Dømmekraft har fæstret i hende et rigt aandeligt Indhold, det hun dog har luffet inde som noget, der ikke kom andre ved. Hun ved en Tilfældighed — i et Sammenstød af modsatte Meninger, har hun pludselig kunnet aabne for det, og da har den ene Dom efter den anden ligesom hovedfuls styrket sig frem, saa man er bleven baade taus og betagen af den aandelige Myndighed, hun sad inde med, og man har ikke villet tabe et Ord, thi man forstod, at dette ikke kom fra sammensnakkede Meninger, men fra Aandens dybe Enemærker.

Der er jo mange Ting, som i Henrik Ibsens yngre Aar kan have givet sine paalidelige Minder om hans store digteriske Kald, for mig har intet givet et mere slaaende Bevis for hans aandelige Overmagt end netop dette Kjærestevalg. Han fik smilende Tilbud nok og der laa baade Lys og Glans over dem, og dog tog han Sigte paa denne Skikkelse, som altid holdt sig i Skyggen! Men han havde Aandsmagten til at gennemskue hendes mærkelige Naturel, og det blev Instinktets feirrige Fund: i Susannah Daae Thoresen havde Henrik Ibsen funden sin Mage.“

Følgende Træt fra Ibsens yngre Dage vidner nok om den uhyre Viljekraft, som han dengang var i Besiddelse af.

„Omtrent paa denne Tid fik dog hans eget Liv sin stille Historie, der saa vidt jeg kan skjønne, blev til et Gjennemgangsstadium i hans Digterliv. — Han fik nemlig et sterkt Anfald af nervøs Feber. Han, som hidtil havde haft et Legeme af Granit, uroffeligt under alle Skjæbnens Brydninger, han kom nu i en Tilstand, hvor han behøvede Tilsyn og Pleie. Smidlertid var han jo gift Mand og bosiddende, saa han kunde saa al den Hjælp han trængte.

Men Manden vilde slet ingen Hjælp have! Han vilde overhovedet ikke gaa ind paa at være syg, og han underkastede sig ikke en eneste Regel, men fulgte heri som i alt andet sin egen uroffelige Vilje. Han gik om Morgenen fra sit Hjem og vandrede omkring i den frie Luft, planløs, alene med sig selv, uanstelig hid og did paa Feberens svimlende Grunde.

Og han kom sig. Sygdomsstoffet udtømtes lidt efter lidt — og hans kraftige Legeme holdt Stand. Men da han efter dette Styrtetag med Livets Fiende var naaet helt tilbage til sig selv igjen, var det som han havde tilbagelagt et underjordisk Stykke af sin Digtervei, og var kommen op i Dagen igjen paa et andet Sted.

Og fra nu af stævner Henrik Ibsen ind paa andre Veie. Det er ikke mere paa dens Slags aabne Blade i Historien, han søger sit Stof, han sætter fra nu af det personlige Stevne, og gaar over til det store Udrenselserverk, hvor han i Sandhed er bleven Foregangsmanden i Norden!

Fra nu af gaar han frem som Rådningmand med Svøben i Gaanden, og alt det Ukrudt maa give Bage, som hindrer Fremveksten af det sande menneskelige. Og her er det da paa en Maade, at hans største Digtning begynder.

Og Magerne har fulgtes paa den straalende Digterbane, og de følges endnu. Men i Livens Løb kommer ulige Spor — der er stigende, og der er vigende.

Over Henrik Ibsens Digternavn staar dog en evig Stjerne tændt, thi hvad der er skabt af Aand og Sandhed kan aldrig forgaa.

Men i Blinket af denne Stjerne kan, hvem som ved det, nok blive var et lysende Gjenstik af hin hellige Lampe, som i en trofast aarvaagen Gustrus Skænder aldrig gaar ud.“

Vinteren i Norge 1812—13.

Af D. N. Overland.

„Saa lakked og led det til Krigens Aar
 I atten hundred og ni.
 Endnu gaar Sagn om de Trængselskaar,
 Som Folket da stedtes i.
 Engelske Krydsere stængte hver Savn,
 I Landet var Misvælst og Nød,
 Den fattige sulted, den rige led Savn,
 To kraftige Arme var ingen til Savn,
 For Døren stod Sot og Død.“

— Na, saa levende jeg allerede som ung Gut kunde forstaa Ibsens Digt „Terje Viken“!

Min Moder tilhørte en gammel Sjømandsflægt i Trondhjem. Herfra havde hendes Forfædre, som i færreste Tilfælde var indfødte Trøndere og fuldblods Nordmænd i flere Etled pløiet Blaamyren i de forskjellige Stillinger ombord. De havde været Matroser og Skippere om hverandre, de havde været fredssommelige Koffardimænd og raske Orlogsmatroser, og der slængte nok ogsaa en vild Kapergast ind iblandt. Sun var kommen til Verden efter de store Ufredsaar; men i hendes Barn-doms-hjem havde de samme Forhold, som Ibsens Digt skildrer, sat sine uudslættelige Spor. Derfor havde jeg fra første Stund af fuldstændig paa det rene, at Terje Vikens Ibslands-Færd maatte være gaaet for sig i Vinteren 1812—13 eller senere, ikke saa tidlig som i 1809. Thi det var først paa denne Tid, at Nøden blev saa almindelig her i Landet, at den bankede paa hver Mand's Dør. Medens man før sjelden havde spurgt, at Engellmanden forulempede fredelige Vaadfolk under Rytten, var det nu ikke længe imellem, der bares Bud om de stygge og brutaleste Volds-gjerninger fra den Kant. Kort sagt, bortseet fra Tidsangivelsen, vidste jeg, hvor sand Digterens Skildring i al sin gripende Simpelhed var.

Mit første Indtryk af den Nød, som paa den nævnte Tid maa have hersket hertilands, modtog jeg, da jeg som 4—5 aars gammel Gut fulgte min Moder og yngre Søskende udover Nyveien, der nys før var bleven bygget langs Bhaasens Fod og følger Nidelvens Løb. Ude paa Sletten mellem Veien og Elven stod et lidet Goldt af Aspetrær. I dette, fortalte hun, laa i hendes Opvækst en øde og forfalden Fattigmandsstue. Der havde ikke været Folk, siden dens sidste Beboere, en Kone med tre Børn, havde sultet ihjel i Uaarsvinteren 1812—13. Stuen laa fjernt fra Folk. — Veien gik dengang oppe paa Aasen — og Hjælpen var kommen for sent, efterat først Moderen og derefter hendes smaa var omkomne. Siden havde Folk stuet Hytten, og den var da nu ogsaa forlængst for-bunden.

Saa levende stod Moders Fortælling for mig, at jeg endnu Aar bagefter sølte mig ubel tilmode, naar jeg i Høstkvældens Skumring gik Aspelyngen forbi og hørte de

uroilige Blade bævre og hviste i den sagte Luftning fra Elvedraget.

Som Aarene gik, fik jeg mere og mere rede paa Tilstanden i det store Trængsels Aar, som mine Bedsteforældre og mange af deres Kjendinger havde saa overmaade meget at fortælle om. Det er ud fra den ældre Slegts Oplevelser, jeg her vil gjøre rede for den strækelige Hjemløgheds Tid, saaledes som den mindedes paa mit Hjemsted og i min Familietreds. Mange Træk er vel nu udbiittede hos mig. Men hvad jeg fortæller, har jeg fra paalidelige Gold, skjønt intet har været optegnet.

*

I det store Aaar, som overgik Landet, saa Menigmand en Herrens Straffedom, og denne, hed det, var forud varslet. Der havde vist sig en stor „Ristjerne“ (Komet) paa Himmelen, og synske Folk vilde have seet en Dug udspændt over Zorderige. Paa den havde i Flamme-skrift staaet Bogstaverne R. G. D., og disse bebudede Krig, Hungerknød og Død (eller Dyrtdid). Gamle Netta Bassekone, som fortalte dette, havde nok seet Ristjernen, men ikke Dugen med Skriften; hun troede dog fuldt og fast paa, hvad hun havde hørt andre fortælle derom, og til yderligere Stadfæstelse meddelte hun saa, hvad hun selv havde seet af Nøden og Elendigheden.

Sun havde som andre Fattigfolk læret Barkebrød og spist Belling, kogt af Hvidmose. Sun havde holdt sig fremme, hvor der foregik Uddeling af Mel, malet af Korn. Denne Deling gik ikke for sig efter vanlig Bægt eller Maal, hverken efter Staalpund eller i pottevis, men udmaaltes i Skefulde. Hændte det, at den af Vanbare spildtes noget paa Gulbet, fastede man sig ned for at slikke det op. Sun havde seet, hvorledes Rarer, som før havde været sterke, raske og arbejdsføre, nu trak sig gadelangs, saa magre og aspillede, at det syntes rent utænkeligt, at de kunde hænge ihop. Savde en faaet et Stykke Finbrød, gik han som en Unge og slikkede paa det, til det var forteret. Det var da heller ikke længe imellem, man havde det Syn at se slige Folk sige sammen eller styrte om paa Gaden af bare Sult.

Gamle Netta var uudtømmelig i sine Løstaler over den Godgjørenhed, som udfoldedes af den bedre stillede Klasse. Selve Tanken herpaa lavede hende op. Kun et bittert Minde formørkede den Glæde, hun sølte herved. For at foregaa Fattigfolk med et godt Eksempel havde forskjellige af Byens formuende Familier givet sig til at spise Gæstekjød baade til Søndags og Hverdags. Om hun holdt det for aabenbar Synd at nyde saadan Kost, skal være usagt; men det hørtes ud for, at hun fandt, at det var stygt gjort, og det var ikke uden Selvsjælelse, hun gjorde opmærksom paa, at hende fik man ikke narret til det.

*

For at man ret skal forstaa Folks Godgjørenhed, maa man huske paa, hvor lidet der fandtes i Landet til at gjøre vel med. Kringen stængte Tilførselen fra andre Lande.

Der var fuldstændigt Uaar i selve Landet. Fisserierne flog feil. Havde en lagt sig en Smule tilbedste, forringedes disse Penge nu til en temmelig ubetydelig Del af den gangbare Værdi, som de havde havt. Endelig indfandt Vandepalager sig, saaledes Sygdomme og Herjinger af Udyr.

Det var vel en Tid! Paa de fleste Steder af Landet havde Baaren været kold og fugtig, og Landmanden var ikke bleven færdig med Plogaamen før i Juni Maaned. Oppe i Fjeldbygderne vedvarede Kulden, og det er sikkert, at Folk frøs ihjel Sankthansnat. Men i Løbet af Juli fik man vakker Veir, som drev Marsbefsten godt frem. Man gjorde sig endnu Gaab om en vakker Høst. I Begyndelsen af September indfandt imidlertid Nattefulden sig for Alvor, og den havde jurt Veir i Følge med sig. Der var nu ikke mere Tale om at faa modent Korn, og man fik det derfor grønt. Medens det stod paa Stør, kom Sneen. Denne gik vel snart bort igjen; men om Madnytte i Kornet var der selvfølgelig ikke mere Tale. Gele Høsten udefter fulgte saa Regnskyl paa Regnskyl, og Vække og Elve skulmede op og svømmede over. Paa sine Steder nordenfjelds foregik Indhøstningen først i Løbet af Vinteren. En kan da forstaa, hvad det „Korn“ duede til som Fokkemad.

I Trondhjem betaltes en Lønne Rug, som var indført fra Arkangel, med 133 Kr. 50 Øre i Sølvpenge. Men det var sjelden, en fik Lov til at gjøre saa stort Indkjøb. Skulde Ladningerne strække til, maatte man være glad, om man kunde faa overladt saa meget som en Skjeppe om Gangen.

Men medens Prisene paa Livsfornödenhederne steg, gik Pengenes Værdi ned. Herved blev der ligesom vendt op ned paa alle mulige Ting. En Embedsmand, som flyttede fra Oplandene til det trondhjemske, solgte en stor og gild Gaard, og Kjøbesummen fik han kontant udbetalt. Da han kom frem til Trondhjem, gav han den ud til sidste Skilling for en tilaarskommen, tarbelig Gamp.

*

Farfars var Bondegut fra Romsdalen, men tilhørte paa denne Tid — ligesom en hel Menneftaalder senere — Trondhjems Garnison. Jeg mindes ikke nogenfinde at have hørt ham klage over, at han svalt i den Tid. Det kan godt hænde, at han for sin Del fandt, at han førte et sandt Herremandsliv i Sammenligning med, hvad han havde prøvet i sine tidligere Ungdomsaar. Han kunde naturligvis tale med om Uaaret, han ligesom andre. Men hvad han fæstede sig mest ved, var den Ende, det tog med de Skillingen, han havde arvet eller lagt sig til bedste som Arbeidskar.

Disse Penge havde han staaende hos en Mand i sin Hjembygd. Han har vel ikke været tryk for dem, siden han indunder Jul søgte og fik Permission for at hente dem. Men den Færd glemte han vist aldrig, saa længe han levede.

Han havde turet Jul og hjerget ind Galmen samt modtaget sine udestaaende Penge, og nu var han som den rige Mand paa Marschen nordover til Garnisonen.

Paa Skiftet Sonstad i Surendalen fik han sig et Fad Graut. Den var, som Nordmørings-Grauten vanlig var, fuld af Saaer og Abner, saa man godt kunde tage den i Luggen, om man vilde. Men det usædvanlige ved den var, at Kjærringen forlangte 8 — otte — Daler for den! Efterat det første Bekjendtskab med Kongebudet om Dalerens Værdi paa denne Maade var gjort, gik Pengene med rivende Fart. Da han var kommen tilbage til Trondhjem, var Resten af hans Kapital akkurat tilstrækkelig til at kjøbe en gammel Trøie for.

*

Farmor var kommen af en af Blommendalens Storeretter. Jeg ved ikke, hvorfor hun havde fulgt Udvandrerstrømmen nordpaa. I Uaarskiden 1812 var hun hos en nær Slegtning paa en af Nybyggergaardene i Maalselvedalen, som paa den Tid ryddedes. Under Opholdet her var det, hun udførte den raske Daad, jeg skal omtale. Naar hun i sin høie Alderdom — tunghørt og krotet, som hun var bleven — kom ind paa den, var det tilvisse hverken for at kyte af sit Mod eller af sin Styrke, men for at vise os Børn et Eksempel paa Guds Forsyn og uendelige Godhed. Hendes Frænder nordenfra fortalte den ogsaa, naar de var hjemom; de mente dog, at det ikke var hver Sente, som havde gjort hende det Karsstykke efter.

Jeg er ikke kjendt i Dalen og kan derfor ikke fortælle Historien anderledes end i sine Hovedtræk.

Villejuleaften („Sjurdsmessedagen“) var Karerne paa Gaarden kommen hjem med det Korn, som de for Penge og gode Ord havde faaet sig overladt. De havde om Dagen været ude i Kød og Kulde, og ved Fremkomsten gav de sig rent over af Træthed. Om der end fandtes Korn i Huset, havde man ikke Mad til Selgen for det. Der var ikke Mellemulen igjen, og Husmoderen, som laa tiljængs, trængte først og fremst til ordentlig Næring. Det var langt til Mølle, og selv om Veien havde været kortere, var den ikke morsom at fare; thi det var ikke vanskeligt at se og høre Graabein der i Grænden. Farmor tænkte sig ikke længe om. Skjønt det led mod Sveld, var hun ikke sen med at faa Skiene paa og at give sig paa Vej til Møllen med en Kornpose paa Ryggen. Efter megen Strid og Møie fik hun Melet malet; men det var langt paa Nat, før hun kunde tage fat paa Hjemveien. Hun havde endnu et godt Stykke igjen, da hun hørte den v. kjendte Laat af Udyrene, som var ude paa Kød. Kød blev hun sagtens, men ikke mere, end at hun med No og Koldblodighed holdt Kurfen frem. I alt det, som nu foregik, saa hun Guds Fjærmende Gaand. Da hun stod hjemme i Svalen, saa hun Ubeskreien i Maanelshet tøie sig i en uendelig lang Række forbi Husene og ind under Skogrynet.

not held by any other class of men. The influence they wield in local politics has always been very great; and until we took office no man ever dared seriously to threaten them for their flagrant violation of the laws. Their power was a terror to all parties.

BE KIND TO MOTHER.

(Written by an invalid for "U. V.")

Mother is often neglected and ungratefully treated by the very ones who have been her heart's first and last thoughts.

Mother toils in the sweltering heat of the kitchen, while the daughters are regaling themselves with music or books; she may love it more than they ever may understand.

She will say with a patient smile, "I never have time, and young folks must enjoy themselves." Ask her daughters,—“Oh, mother don't mind, she's used to it!”

My friends, if you knew the aching voids in her heart, the hopeless longing for the beautiful, which will never be hers! How only a few chapters from those books, you so carelessly glance through would brighten the day, lift her thoughts from the old routine of daily drudgery!

At what price is your hands white and fair? One look at mother's thin, toll-worn hands is enough for a reply. And it may very well bring tears to our eyes.

No harm is done intentionally, nothing is further from their thoughts, only the thoughtlessness of youth.

Oh, my young readers, if you feel as you read these lines that you are one of those—love and cherish your mother, show by words and actions, her welfare is at your heart, seek to shield her from the pain and sorrow you may have unwittingly caused her, be her companion and comforter when evil times betide you; sing or play her most beloved songs, read her favorite books.

For mother may not be destined for a much longer stay on earth; and the parting will be but for a short time till you again meet above!

But for those who disregard our most earnest entreaties, there will be no consolation, nothing but regret!

For the time may come when mother is called away; then comes the bitter awakening, when we gaze at the tired hands folded, and eyes closed as in perfect sleep; but we know it is the sleep that "knows no waking," and as our conscience smites us, and we comprehend all we have lost, I seem to hear the woeful cry which sounds by that quiet form, "Mother, come back, come back, that we may seek forgiveness, and atone for the past!"

But too late—ever too late! and remorse gnaws our heart strings like a canker worm; life seems a hollow mockery. Heed the word of our Lord in time, "Honor thy father and thy mother," and it will ever be a blessing to you.

—N. B.

THE STRENGTH OF SOLITUDE.

We become weak by continual contact with our fellows; we sink to their level; we accommodate ourselves to their fashions and whims. But in loneliness and solitude, wherein we meet God, we become strong. God's strong men are rarely clothed in soft raiment, or found in kings' courts. Obadiah, who stood in awe of Ahab, was a very different man to Elijah, who was of the inhabitants of Gilead, and stood before the Lord.—Rev. F. B. Meyer.

PRUDENCE WINTERBURN.

By Sarah Deudney.

Chapter V.

"Prue, you are getting infatuated!"

"Infatuated, Delia? What an inappropriate word! I should be selfish indeed if I were not willing to give hearty sympathy to one who needs it so greatly. And she is such a sweet woman that one can't help loving her."

"I don't think I should call her exactly sweet," said Delia thoughtfully. "She talks so much about herself; and there is something in her that is attractive, yet not lovable."

"You have taken an unwarrantable dislike, Delia."

"No, Prue, not a dislike. But I want to be quite sure that she is worthy of your affection."

"My instincts tell me that she is. The first time we met I felt strangely drawn towards her."

This conversation took place about a month after Walter's misadventure, and the sisters were standing together at one of the window's of Prue's chamber.

Autumn was farther advanced; the note of the wood-dove had ceased, and the swallows had gone away; the virginia creeper that had cast its rich crimson shade into the room a few weeks ago now hung in yellow festoons about the windows, and the walks were thickly strewn with dead leaves. Looking out over the lawn and garden and woodland, Prue could see the faded red and tarnished gold of the worn-out year.

Delia had stolen quietly out of the room, not caring to prolong the discussion. Prue was evidently resolved to be guided by feeling alone, and poor reason had no chance of being heard at all. Josephine Chafford had cast a spell over a warm young heart, and no common-sense arguments could break the charm.

Yet as Prue stood looking out of her window, watching the play of afternoon light and shade upon fading foliage and moist grass, her mind was busy with one of Delia's remarks. Her sister had said that Mrs. Chafford talked too much about herself; and Prue was forced to admit in silence the truth of the assertion.

But then what an interesting life Mrs. Chafford had led! She had been, it seemed, the heroine of a dozen romances, all sensational enough to have filled as many volumes for a circulating library. Her stories of personal influence wisely used, of temptation nobly resisted, and deeds of self-sacrifice bravely performed, had made her appear a kind of saint to the listening Prue. In her genuine humility the girl often compared her own weakness with Josephine's heroic strength: had she been thus tried in the fire, could she have borne the terrible ordeal so well?

No; there were few, very few, who could have lived the lofty life that Josephine had lived in the midst of a gay world. It never for a moment occurred to Prue to doubt the truth of this romantic tale: too true herself to suspect others of untruthfulness, she accepted in perfect faith all the statements that fell from the lips of her friend.

It seemed to Prue that it was her special mission to soothe and comfort this sweet sufferer, who had come to Thistledean in search of peace and rest.

Prue's life had been hitherto without a definite purpose; no vocation had apparently been given to her. But here was a broken heart entrusted to her care, and all

her attention must now be bestowed upon the work of healing and binding up.

Poor Prudence Winterburn, earnest, generous, and sincere, was the very person to be led away by a will-o'-the-wisp, and go stumbling into bogs of perplexity and trouble. Her calm, smooth life had given little play to her feelings; they had lain quiet and unused, but ready to start up and follow the first light, true or false, that glanced across her even way.

It was provoking that Delia could not see Mrs. Chafford with her eyes, but it was only one of the results of living in too narrow a sphere.

Of course Delia's sympathies were cramped. They needed exercise and use, and by and by, when she had watched the progress of the new friendship, and had seen all the good that was sure to arise from it, she would wonder that she had ever hesitated about believing in Josephine. In everything Delia was a little slow; but then she was thoroughly conscientious and true.

While Prue were thinking these thoughts she was moving about her room, taking a hat from a box, and a shawl from a drawer. Then she went slowly downstairs, still meditative, and passed out into the soft air and dreamy light of the autumn afternoon.

It was a day of warm, yet subdued colors, for October was nearing the end of its golden hours, and Prue's slim figure seemed to harmonize with the shades of earth and trees. The knitted woollen shawl, folded scarf-wise around her shoulders, was the soft buff of the fading bracken; the gown was olive, and the gipsy hat bronze. The face looked slightly pensive, but not sad. Prue was just a little disposed to sigh over Delia's want of sympathy, but there was no serious depression.

On she went, along a quiet road, past hedges where the honeysuckle was in its second bloom and threads of gossamer glistened in the sun. There was a low sky, with vague touches of gold in the west, a sky with purple clefts here and there amid its dim autumnal blue, and Prue looked upward with a faint regret for the dying year.

Pine Cottage, bare and grey, had gathered no ivy on its walls, and its windows wore no autumn wreaths of brown or yellow leaves, but Prue fancied that the house had somehow gained a more attractive look of late.

Wherever there are children there is generally an indescribably cheeriness, a pleasant breaking down of stiff formalities, and Walter, seated astride on the low garden-wall, certainly gave a new charm to the prosaic place. His cheeks had grown rounder and rosier, and he was altogether a more substantial little boy than the Walter who had come to Thistledean a month ago.

He smiled a welcome to Prue, and flogged the wall vigorously with a hazel switch.

"Where shall I find your mother?" Prue asked.

"Upstairs in her room. She's got a cold, and Uncle Peter has let her have a fire there. She likes it better than being downstairs, because——"

"Oh, yes; it is cosier," said Prue, who had instinctively caught Josephine's way of checking Walter's revelations.

"Yes, and people can't see her writing letters, and ask questions, and bother," cried Walter, determined to finish his sentence.

Finding the hall door ajar, Prue entered without ceremony, and took her way up those steep stairs which made one of Josephine's standing grievances.

The house was quiet; Mr. Sorrell was out of doors

and all the lower rooms were empty. Not a voice nor a sound was to be heard as Prue approached her friend's chamber and gave her usual knock.

"Come in," said the widow, rather wearily.

Prue entered, and found Mrs. Chafford seated at a little table with an open desk before her.

"It is such a lovely day," said Prue cheerfully; "would it not be good for you to come out while the sunshine lasts? The air is very soft; there is no wind at all."

"I don't feel well enough to go out," Josephine answered, in a desponding tone.

"It's one of mother's bad days," explained Sybil, who was sitting by the window trimming a doll's frock. "And Uncle Peter looked grumpy when she said she should like to stay up here."

"Not grumpy, darling," corrected Josephine. "But dear Uncle Peter is always so perfectly well and strong that he finds it difficult to make allowances for weak people. It is quite natural that he should think me whimsical and affected," she added, tears gathering in her eyes.

"Whimsical and affected!" echoed Prue, astonished. "Surely he can't misjudge you so absurdly. He knows, of course, how you have been broken down by one of the heaviest griefs that a woman can bear!"

"And it is just the kind of grief that he cannot possibly understand," said Josephine, still softly crying. "You forget that he is a bachelor, a man who has never, I believe, even contemplated marriage. How can he comprehend the breaking of a tie that he has never formed? How can he realise the extent of my loss?"

"I always thought he had an uncommon power of sympathy."

"Yes, with some people's sorrows. He can enter into Mr. Fincham's parish grievances, and Mrs. Fincham's anxieties about soup kitchens and penny clubs. But, good as he is, I see that he cannot follow one into deep waters."

Prue was silent and thoughtful. The fire crackled in the grate, and the sunlight getting lower, touched the barely furnished room with gleams of gold. Sybil, with the doll's frock still in her hands, glanced inquisitively from her mother to Prue, and then to her mother again. Meeting a tearful glance and smile from Josephine she rose suddenly, flung down her work, and ran instantly to the window's side.

"Sweet mother," she said, "no one understands you so well as I do. Never mind; I shall grow up soon, and then I can take care of you."

"Perhaps I shall go to join your father before you are grown up, darling," answered Mrs. Chafford in a quiet but tremulous voice. "My greatest desire is to be with him, and at rest."

A pathetic little scene ensued. Poor Sybil sobbed aloud in real anguish at the mere notion of losing her mother, and Mrs. Chafford, having excited herself and the child, wept abundantly.

It is often a difficult task to track tears to their true source, and it seems ungracious to believe that they spring from self-pity or ill-temper rather than from real sorrow. Prue, who had had few chances of studying character in her simple life, was quite overcome by this display of emotion.

"Dear Josephine," she said earnestly; "God has not left you in a friendless world. Only tell me if there is anything that I can do to comfort you, and it shall be done."

The widow dried her tears, pressed Sybil close to her breast, and looked up at the speaker with a patient smile.

"I must learn to bear my own burdens," she replied, in a gentle tone. "It would be unkind to sadden your bright life with sorrows of mine."

"But we are told to bear one another's burdens, Josephine; and I want to fulfill the law of Christ. I don't believe, dear, that any life can be really saddened by sympathy with a friend's grief. To my thinking, the saddest thing on earth is a heart that cannot spare a thought from its own concerns."

"There are many such hearts," sighed Josephine.

"Do you really think so? I hold to the belief that there are a great many unselfish people in the world; it is such a pleasure to show kindness."

"To you, perhaps."

"Ah, I have had so few opportunities of helping others! I suppose few girls have had less occasion for self-denial than Delia and myself; I am growing quite ashamed of our easy lives."

"Why should you be ashamed to walk in the path that God has set before you?" Josephine asked. "It is His will that some should travel through green pastures, and others stumble along rugged ways."

"Is it indeed His will? Oh, Josephine, I can't enjoy my pasture while your rugged way runs so close to mine!"

In her earnestness, Prue had drawn closer to her friend, and unconsciously laid her hand on the little table that supported the writing desk. She was far too preoccupied to notice that Josephine quietly slipped a paper between the leaves of her blotting book; Prue, in those days, was no keen observer of trifles.

"I don't know how to begin to tell you my troubles," Mrs. Chafford said, in an undecided voice. "I must consider, and wait till another day. Meanwhile I am very, very grateful for your sympathy."

If Prue was disappointed at receiving no confidence, she was too thoroughly refined to show the least chagrin. Turning to Sybil, she talked for a few moments about the child's concerns, asked how many frocks the doll possessed and promised to add to her wardrobe. Then she said good-by, and quietly went her way back to Thorn Farm.

"Mother," said Sybil, when their visitor had departed, "why didn't you tell Prue about the horrid letters that worry you?"

"They must not be mentioned, Sybil; or, at any rate, I must be certain I can trust before I speak."

"But I think Prue could help you. Hasn't she got some money?"

"I don't know; we are quite new friends. I wish some one could help me."

"It would never do to tell Uncle Peter, you say," said the little girl, with a grave comprehension of the difficulty.

"No, Sybil; of course not."

"There's nobody but Prue to go to then; is there, mother?"

"Hush," whispered Josephine, as footsteps approached the door, and Ellen's knock summoned them downstairs to tea.

Later on, Mrs. Chafford sat at dinner with Mr. Sorrell, and exerted herself to be as agreeable as possible. She was a good talker, and generally contrived to turn the conversation in the direction that suited her purpose.

If her uncle had thought her a little fanciful and fine-ladyfied that day, her small offences were speedily forgotten, and he listened with genuine interest to her recollections of life in India, and her tales of her late husband's usefulness. With these tales she skilfully contrived to weave her own sayings and doings, yet without making the "I" too conspicuous; and Mr. Sorrell felt himself considerably strengthened in his belief in Josephine's excellent conduct as a chaplain's wife.

"It was well for me that I could throw myself, heart and soul, into dear Frank's work," she remarked. "There were not many ladies I could make friends of; women in India are so frivolous and gay. I did not meet any one so nice as your favorite Prue Winterburn, Uncle Peter."

"Ah, she is an uncommonly sweet girl," said the old man, with a pleased look. "I always hoped that you would be intimate with the Winterburns. And Delia is as true as steel, although not quite so attractive as her sister."

"Certainly there is a peculiar charm about Prue. What a happy home they have, dear uncle!"

"A beautiful home; a true abode of peace."

"They are moderately rich, I suppose? There is an air of prosperity about them."

"Well, I think they may be termed fairly prosperous," replied Mr. Sorrell, thoughtfully; "but not rich. Farming is an uncertain business, and Mr. Winterburn told me that he had been disappointed in his profits for some years. Of course Miles will have the farm."

"And what provision will be made for those dear girls?"

"They will not have more than three thousand apiece; but they have a little money—just enough to dress upon—left them by a distant relation."

"They deserve to be heiresses," said Josephine. "No girls would make a better use of wealth. Keziah tells me they are most charitable."

"There is no probability of their being heiresses," Uncle Peter answered. "But I agree with you in believing that they would make a good use of wealth if they had it. They are 'unspotted from the world.'"

"It is just that freshness that makes them so delightful," Josephine said warmly. "Genuine people always win my heart; that was why I was so drawn towards my dear Frank."

(To be Continued.)

John Ming, of the San Francisco Christian Endeavor Society, singlehanded, prosecuted 4 Chinese gambling establishments, securing 2 convictions, and so stirred the city that the mayor ordered all its gambling dens closed. Endeavor work, the night-school for Chinamen, and the love of Jesus Christ deeply moved Ming in view of his fellow countrymen being given up to gambling. His pastor, Rev. C. T. Brown, was his friend at court in explaining to him American law, what sort of evidence to secure, how to meet cross-examination, etc., and his testimony could not be shaken. But Ming had very dark weeks. Dr. Brown went to Chicago on home missionary business. Ming was persecuted, his life threatened, and true Christian friends advised him to desist. The tears rolled down his wrinkled face. He had but one answer, "That gamble must stop, if I die."

Children's Corner.

MARY'S STRANGE RIDE.

Little Mary was only three years old and had never seen an eagle in her life. She lived in one of the north-western states not very far from some rocky cliffs that border on a great lake. But one day when she was out playing with her brother and sister, George suddenly cried out, "Oh, look! there's an eagle!"

They looked up and sure enough, circling round and round their heads was a very large bird—so large that she made a great shadow as she flew over them. She must have measured as much as six feet from tip to tip of her great wings. She was a golden eagle, so named from the beautiful golden-red feathers about her head and neck. The plumage of her body was of a rich dark brown.

Little Mary had on a new apron made of bright red calico, with a wide sash tied in a big double bow-knot in the back. Perhaps the eagle was attracted by the red apron, or perhaps it was Mary's golden hair, or perhaps she looked plump and good to eat; at any rate, while the children stood looking up at her, the eagle suddenly darted down to the earth, fastened her big strong claws in Mary's apron sash, then spread her huge wings and flew away with her. Little Mary was small of her age, and weighed no more than the fat hares and young lambs and pigs on which such eagles feed.

"Papa! Papa!" screamed George and Tildy in one breath; "an eagle's got Mary and is carrying her off!"

Mr. Hart rushed out of the barn in time to see the eagle flying over the tall straw stack with Mary. He ran into the house for his gun, but when he came out the eagle was half way across the great marsh and too far off to be safely shot at, so he started on the run after her.

But there was somebody pursuing the eagle away ahead of Mr. Hart. Old Bowser had been carefully instructed that he must take care of little Mary when she was out at play. So when the eagle first caught her up and started to fly away with her Bowser had set up an awful growling and barking; and as soon as the cries of the children assured him that something was all wrong, he started away, barking and leaping up into the air, while George called, "Sick 'em! sick 'em!"

The little boy's shouts urged Bowser on, and he just laid back his ears and ran with all his might, over the fences, across the fields, through the marsh, swimming the creek; and then following a goat-path he went up a high cliff in the direction where the eagle had disappeared.

On the very top of this cliff where perhaps a human being had never set foot, the eagle had her nest and there she had flown with Mary. The golden eagle always loves to build its nest on the highest cliffs of the region.

The baby eagles opened their mouths very wide when the mother eagle alighted at the nest; but they could not eat the little girl because she was too big. The mother dropped the child, but the two little eagles squawked and called for something better. Mary was frightened and cried and called for her papa, and it was very cold too,

up there so high; but when the little eagles began to settle down close by she stopped sobbing too look at their funny beaks.

The mother eagle soon flew away after other food, and Mary was so cold and scared she cuddled down in the nest and went to sleep. She thought she had slept all night (but it was only a short time), when she was awakened by a cold nose pushed against her forehead and a rough tongue licking her face and hands. She opened her eyes more scared than ever—and there was her own old Bowser's kind familiar face and shaggy head! She was so glad, so glad, to see him, and threw her arms around his neck, and at once clinched her little hands into his shaggy fur.

"Take me home, Bowser! take me home!" she commanded; and Bowser pushed her dress together with his nose, took a strong hold with his teeth, lifted her out of the nest, and started down the cliff with her. He had carried her that way many a time before, in play, so Mary was not afraid.

Down the steep cliff-side went strong careful Bowser, now scrambling over huge rocks, now creeping under bushes, and again sliding along places too steep to walk, always holding Mary out of danger, until he reached the bottom of the cliff. There he met Mary's father and George and some neighbors who were looking to get track of him and the eagle.

"Oh, good dog! oh, good dog!" shouted George joyfully, for he was the first to see Bowser; and springing ahead of the rest, he took his little sister from the "good dog's" mouth just as he fell down upon the ground too exhausted to go any farther.

Mary was not hurt one bit by her strange ride up the cliff though her little arms and face were scratched by the bushes on her way down. She laughed gleefully when they gathered around her for a hug and a kiss. When she was safe in her mother's arms, all turned their attention to Bowser, and everything that a dog could possibly desire was given him and he was petted and praised until he jumped up and barked and ran around among them as if he were crazy with happiness, stopping every time he came near little Mary to lick her face.

Sometimes when the Hart family have company they ask Mary about her strange ride and in her cunning way she says, "A great big bird carried me off to her nest, for her chilluns to eat, an' Bowser comed and got me and b'inged me home!"

—Eva Kenney Miller.

SLEEP.

When he is a little chap,
We call him Nap.
When he somewhat older grows,
We call him Doze.
When his age by hours we number,
We call him Slumber.

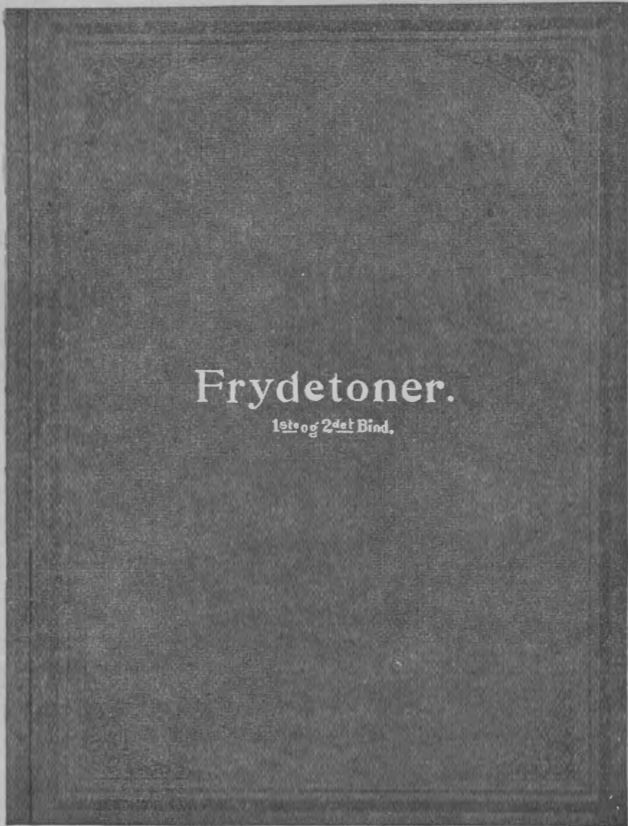
—John B. Tabb.

Første Bind.
Andet Bind.
Tredie Bind.

Frydetoner.

Første og andet
Bind i en Bog.
Første, andet og
tredie Bind i en
Bog.

Frydetoner.

1ste og 2det Bind.

Størrelse 11½ x 8½ Tommer. Indbindingen er lig paa alle Bind af Frydetoner.

Vort norske Folk har altid elsket Sang og Musik. Vi har faaet Evnen til at udtrykke alle vore Følelser og Bængsler i Sang, og hvor vi end finder en Nordmand, saa lader han „al sin Hjertens Trang tone frem i Sang.“ Men det har ikke til alle Tider været nogen let Sag at faa fat paa god norsk Musik. Derfor var det en af „Ungdommens Ven“'s Hovedformaal, da den i 1890 begyndte sin Virksomhed, at opmuntre og udvikle Sangens Gave hos vort norske Folk ved at samle det bedste og deiligste baade af ældre og nyere Komponister.

I alle disse Aar har vi uafbrudt fortsat med at samle Musik, og der har ikke været sparet hverken Møje eller Ublæg, og Resultatet foreligger nu i **Frydetoner**. Men dette er ikke det eneste: Der fandtes yderst faa Sangforeninger, dengang vi begyndte; men nu er der Tusinder af dem. Meget faa norske Menigheder er nu uden nogen Sangforening; og i dette store Arbejde har „Ungdommens Ven“ unægtelig en stor Andel; thi gennem vort Blad har Tusinder modtaget hver Maaned det bedste og hjærnesfuldste, som findes af baade Hjemlandenes og andre Landes Komponister.

Frydetoner, som nu har været spredt i tusindvis i disse Aar, er allerede saa godt kendt, at nogen videre Dmtale er her overflødig. Vore mest bekendte og dygtigste Sangledere og Musikhjendere siger, at **Frydetoner** er en saa god Samling, at den ikke har Sideskytte hverken hjemme eller her.

Første Bind er prydet med Billedet af „David“; andet Bind med det deilige Billede „Stille Længsel“; tredie Bind med Billedet „Musik“, en Kvinde spillende paa Harpe.

Prisen paa **Frydetoner** er

Første Bind \$1.50. Andet Bind \$1.50. Tredie Bind \$1.50.

Første og andet Bind i en Bog \$2.50.

Første, andet og tredie Bind i en Bog \$3.50, i Guldsnit \$4.50.

Skriv til **Ungdommens Ven**, 283 Cedar Ave., Minneapolis.

Arbeidet

og

Pengene,

deres Brug og deres Misbrug.

To Foredrag

af

Pastor Peder Dreyer.

Pris: 15 Cents.

Ungdommens Ven,

283 Cedar Avenue, Minneapolis, Minn.

Dodge

Photographer. Ground Floor
Studio.

1819 Riverside Ave.

Minneapolis, Minn.

Sangbogen,

Femte Oplag; med Musik; 272 Sider. Firstemmig udjat for blandet Kor. 375 aandelige Sange for Kor, Menigheder, Søndagskoler, Ungdoms- Missions- og Kvindeforeninger og Hjemmet. 3 4 Pragt-Udgaver.

3 smukt Shirtingsbind.....\$1.25

Text-Udgaven i Shirtingsbind.....25c

Text-Udgaven med Landstads Salmebog,
Stindbind eller Chagrin..90c og \$1.25

3 Partier stor Rabat til Sangkor etc.

Sangbogens Expedition,

3227 Nicollet Avenue, Minneapolis, Minn.

Skriv til Geo. J. Reimstad.

De syv Djæble

—1—

B. B. Haugan.

Dette Foredrag har været holdt paa mange Steder og altid trukket stor Forsamling. Det er nu udkommet i Bogform med flere Illustrationer.

Bogen koster 25 Cents og faaes hos

Ungdommens Ven,

283 Cedar Avenue, Minneapolis, Minn.

En god Ven er værd en Fødselsdags-Present. En fin Haarkæbe, lavet af dit eget Haar, vil blive en Gave, som modtages med største Velbehag. Send et 2-Cent Frimærke for Prøver og Priser af 7 Slags Haarkæber, 4 Bristnaaler, 1 Ring og en Blomst. Send efter Prøver straks, saa De kan indse Deres Ordre tidt.

Mrs. G. E. Anderson.

1415 7th Str. S., Minneapolis, Minn.

Præmietilbud.

Vælg hvad du vil.

For en ny Abonnent vælg en af følgende Bøger eller Gjenstande:

Victoria. Gribende Fortælling af Pastor Shelton. Bakkert indbunden **Gode Mænd og Kvinder.** Biografier og Portrætter af nogle af de bedste Mænd og Kvinder, som har levet.

Margerh. Spændende Fortælling om Forsøgelse og sandt Kristendom **50 elegante Biskiftort** med Deres Navn og Adresse. 2x3½ Tomme.

Billeder af Kristus tolv Aar gammel. Af Hofmann. Paa tyk, hvid Pap. 6x8 Tomme. I brunagtig Carbonette.

Guitar-toner. Mandelige Sange med Musik for en Stemme og med Guitarakkompagnement.

Børrens Liv og Arbejde, en Bog, som alle Venner af Missionen bør have. Pris 50c.

Nut Set—One Cracker and six picks, all nickel plated and engraved.

"Stepping Heavenward"—By Elisabeth Prentis. The same as "En Vandring mod Himlen." Gilt edges, fine cover design.

"Black Rock"—By Ralph Connor. One of the most popular books of the day.

"Wide, Wide World"—By Susan Warner. Good story for young people.

"Ten Nights in a Bar Room"—A Temperance story.

Fryd-toner. 1ste, 2det eller 3die Bind af denne velkendte Sangbog med nymærkede Sange og Melodier. Hvert Bind koster \$1.50, men faaes frit for to nye Abonnenter.

Blygtetænderen. En af de mest interessante Fortællinger nogensinde skrevet. 408 Sider. Fint indbunden. Koster 75c. For to nye Abonnenter. Som Gave til en Ven vil den være udmærket.

Vi kan endnu en Stund skaffe nye Abonnenter alle de Numre af "Ungdommens Ven", som er udkommet iaar, samt Julenummeret. Ved at abonnere nu kan man faa de to paabegyndte Fortællinger i sin Helhed.

Fountain Pen. Parker's jointless "lucky curve" Fountain Pen. Cost \$2.00. For three new subscribers.

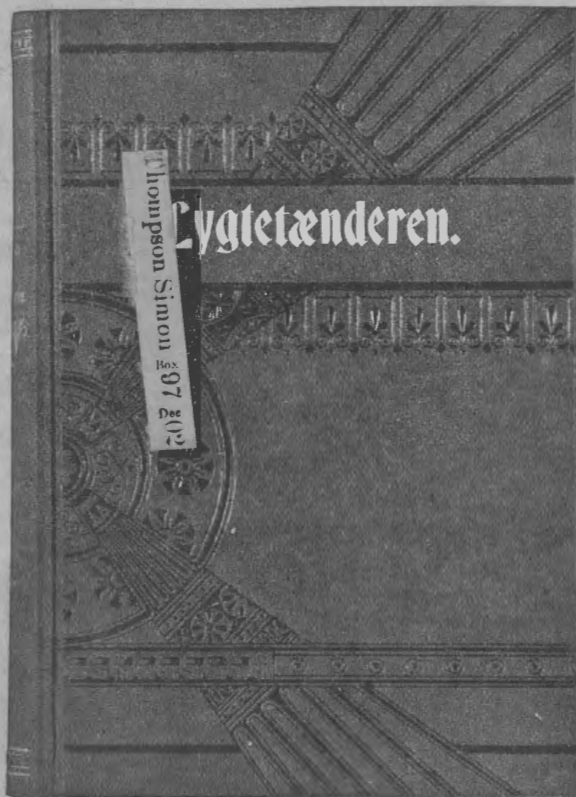
Bible. Baxter's Selfpronouncing Bible, Complete Concordance. 245 pages of Bibl. Helps. 16 colored maps. Flexible binding. Price \$2.75. For four new subscribers. You must see this Bible before you understand what a splendid offer this is.

Norge i Billeder. Du kan ikke blæse gennem denne dejlige Bog uden der føles en Klump i Halsen ret som det er. "Ja, du Norge, med stolte Tindber, brusende Fosse, solblanke Tjern, fagre Bier, nette Smaagaarde og Bladse langs Elvedrag og opover Fjeldsiderne, hvor du dog er et deligt Land!" Disse eller lignende Udtryk svæber paa dine Læber, naar den ene valte Scene efter den anden oprulles for dit Blik, og træffer du paa et Sted, du selv har seet eller hørt meget omtalt, da blir du glad og oprømt uden Lige. "Norge i Billeder" indeholder 93 hedsfulde Illustrationer. Koster \$2.00. For tre nye Abonnenter.

Fredskanter. Korte Prædikener over den Evangelietestramme af Prester og Profetor i den Forenede Kirke. Denne Huspostil har vundet stor Udbredelse og fortjener det. Prædikenerne er af Mænd, som er mere eller mindre kjendte i den nord-lutheriske Kirke hertilands. De er alle gode, men enkelte er udmærkede. En god Ting ved denne Samling er, at alle Prædikener er korte, saa de ikke virker trættende ved Gjennemlæsning. Trykt paa særdeles godt Papir og bakkert indbunden. Vilde være meget passende som Præsent til Foreldre. For to nye Abonnenter.

The Rand-McNally New Imperial Atlas of the World. New Official Census of 1900. An accurate, up-to-date ready reference work for the use of everybody. New colored maps of every country in the world, and of each State, Territory, and large City in the U. S., the Provinces of Canada, the Continents and their subdivisions. Marginal index; 160 pages. Size 12x14 inches. Bound in extra cloth, colored edges. \$2.50. For three new subscribers.

UNGDOMMENS VEN PUBLISHING COMPANY, 283 Cedar Av., Minneapolis, Minn.

Lygtetænderen

Fortælling af Maria S. Cummins.

Redaktionsen af et meget udbredt Tidsskrift opfordrede sine Læsere til at indsende Navnene paa de bedste Bøger for unge Mænd og Kvinder. Saavidt vi kunde se, var "Lygtetænderen" en af de første Bøger paa hver ene af de to Liste. Det vil med andre Ord sige: "Lygtetænderen" er overalt betragtet som en af de bedste Fortællinger, man kan byde de unge.

Fra den første Side, hvor der fortælles om en liden, fattig, forsvmt, forældreløs Pige, der blev jaget ud paa Gaden en mørk, sur Rat af en Kvinde, som af en eller anden hemmelighedsfuld Grund havde taget sig af hende, — til den sidste Side, findes der ikke en Linie, som ikke er fængselsende og interessant. Vi blir kjendt med nogle Personer i denne Bog, som vi lærer at elske som vore egne Venner, og efter at have læst de 400 Sider, ønsker vi, at Bogen var endda større; thi vi kvier os for at sige Farvel til disse ædle, elgode Mennesker, hvis Glæder er blevne vore Glæder og hvis Sorger er blevne vore Sorger.

Vi følger Gjertrud i hendes Kamp, Fristelser, Forsølgelser, Stusselser og Glæder. Vi fatter en uendelig Medlidenskab med den blinde Emilie, en Medlidenskab, der bliver endnu større, naar vi hører hendes triste Historie. Vi beundrer den tjælle, trofaste Willie og lærer med Skræk, hvorledes Gud, Misforstaaelse og Ulykker havde forbitret Phillips Sjæl og sendt ham som en fredløs Mand vandrende over Jorden. Og gennem hele Fortællingen gaar der en stærk, tilgivende, styrkende Aand, som gjør saa uendelig godt.

Det er ikke alene en Bog, som bør læses, men som vil læses med Fornøjelse og stort Udbytte.

403 Sider.

Smagsfuldt og godt indbunden
den koster den kun . . . . .

75 Cents
portofrit tilsendt.

Ungdommens Ven,

283 Cedar Avenue,

Minneapolis, Minn.